

RESSÓ

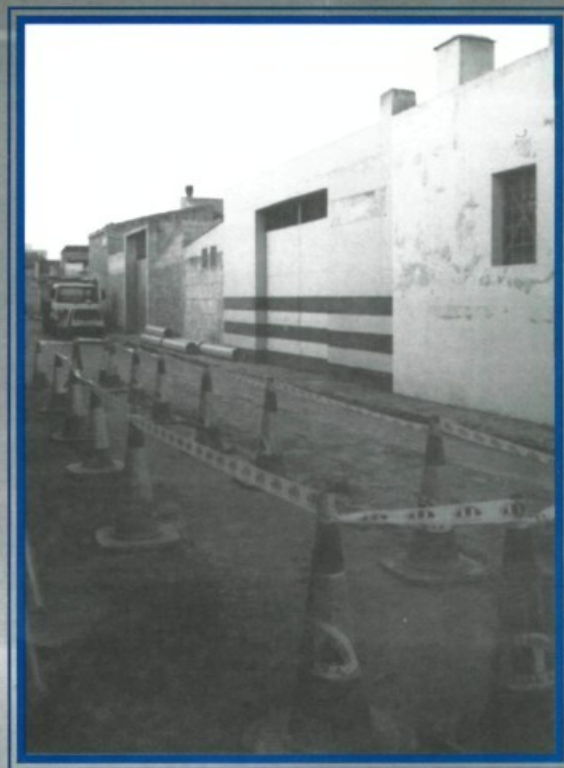
DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

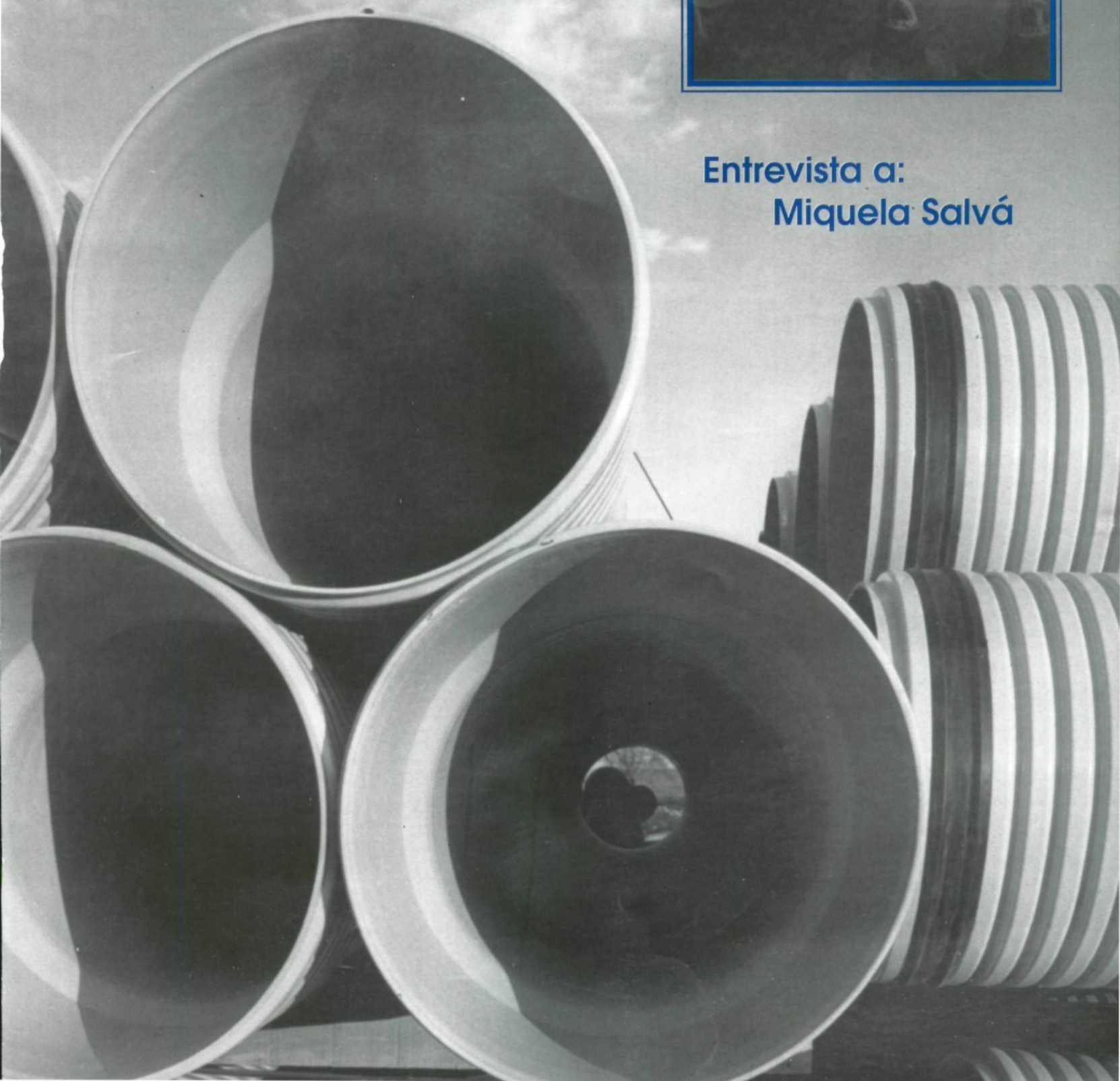

Any 9, Núm. 78 • Febrer 96 • 225 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

Els comptes de les Eleccions

Entrevista a:
Miquela Salvà

MAJOR
VIATGES

Jours

*Tot un Món
per viatjar*

SUPER OFERTES FEBRER - MARÇ '96

Carnavals a Cadis	63.700.-	Londres (5 dies)	41.950.-
Carnavals a Tenerife	51.800.-	Eurodisney (5 dies) (nins de franc)	66.800.-
— Setmana Blanca per Esquiar —		Amsterdam (5 dies)	54.350.-
Port Ainé (3 dies)	31.750.-	Lisboa (5 dies)	49.900.-
Candanchú (6 dies)	51.000.-	Thailàndia (5 nits)	122.800.-
La Molina (6 dies)	54.900.-	Santo Domingo (9 dies)	59.500.-
		Cancún (9 dies)	67.500.-

NO DUBTI A CONSULTAR ALTRES OFERTES

Carrer Major, 8 • Tel. 58.24.00 • Fax. 58.11.60 • 07260 FELANITX

**Ara, canviar a més
li costarà menys.**

**Informi's:
(cridada gratuïta)**

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
Reportatge Sant Antoni	8
Eleccions generals	9
No s'estima el que no es coneix	11
Sant Blai informa	12
Exposició a Sant Blai	13
Poble viu	14
Xerrada Pere Sampol	15
Eleccions al Parlament i Llengua	16
Lletres a la tieta	17
Fent una volta per la vila	18
Notes d'Església	21
Guillem Ferrer...	22
Per què una cooperativa?	25
Notes Breus	26
Amnistia Internacional	28
Educació	29
Vivim enganats?	30
Notícies de partits	31
Sa Pesquera	32
Bàsquet	33
Escacs	34
Temps de joc	35

Conveniències possibles

ls esdeveniments de la nostra època molt i massa sovint fan posar en dubte la suposada intel·ligència humana. I quan feim un repàs històric ens adonem del fet de no haver existit mai com ara la possibilitat d'un marc de debat tan gran, urgent i necessari. La pluralitat cultural a nivell mundial juntament amb les tecnologies podrien estar al servei dels pobles. Serien, totes les idees noves que es generassin, eines constructives d'il·lusions pel redreçament. No és necessari explicar, mentre hi hagi un sol infant que mor de fam, perquè parlem de necessari redreçament. I són molts els desastres i calamitats... tants com sangoneres a Wall Street, als luxosos despatxos dels buròcrates que sopen molt protocolàriament amb princeses i caps d'estat. Aquesta genteta tanmateix està tranquil·la perquè sempre trobarà un buit en la seva agenda per fer beneficiència i en veritat no fan més que perpetuar la injustícia, la demagògia, la mentida...

Tot això pot sumir-nos en la impotència trobant-nos com estam en un petit poble d'una petita illa a la mediterrània. Què hi podem fer...?

Desentendre's, fer el beneit... vol dir no demanar-se preguntes, anul·lar el do de pensar. No volem conèixer ni la nostra realitat més immediata mig per por, mig per endormiscament conformista i així tot qüestionament pareix sobrat i molest. D'això se n'aprofiten els de sempre que s'han especialitzat en nosaltres perquè, ai... ja ni ens coneixem.

Enmig d'un panorama poc participatiu, poc dialogant i poc crític es viu en l'obscurantisme més nefast.

Voldríem seguir ventilant un poc la cosa. Perquè trobam que convé i és possible des d'abaix cap a dalt. Explorant els camins de la raó i la comunicació.

Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:

65.04.51 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)

— Si la cara és l'expressió de l'ànima, n'hi ha que tenen una ànima molt aturmentada.

— El PP ha advertit a Antonio Banderas del perjudici que podria suposar per a la seva imatge participar a la campanya del PSOE.

— De que Norma Duval en faci per ells no han dit res.

— El batle està una mica empenyat amb els del PSM

— Com que no li donen la raó sempre...!

— Els rapiters aquest estiu se n'hauran d'anar a la platja de ses Covetes, l'ampliació del port s'haurà engolida la platja de sa Ràpita.

— També es podran assolellar damunt els nius de les ametralladores.

— A Espanya no en saben de fer uns serveis socials com cal i com saben fer les nostres assistents. Enhorabona!

— L'home primitiu no va sorgir d'una parella, sinó d'una població d'uns 15.000 individus.

— Els pressuposts de l'Ajuntament d'aquest any estan

mal fets.

— Es posaran a cultivar i regar tots els horts que s'han abandonat amb l'aigua depurada de Palma.

— Campos tornarà a ser el poble més ric de Mallorca. La terra és segura si no l'hem venuda abans als estrangers. I si no, de missatges.

— Aquests darrers anys no s'ha mogut un sol dit per dur l'aigua depurada de Palma.

— L'Ajuntament declararà "persona non grata" a Luis Maria Ansón, director del diari ABC, com ha fet el consistori de Vilafranca.

— Podeu treure taules, cadires damunt la vorera del carrer, que hi podeu treure les màquines del vostre negoci si vos falta espai, que l'Ajuntament no vos dirà res.

— Abans de l'any 2000 tots els camins del terme de Campos estaran asfaltats.

— A més d'implantar la ORA a sa Ràpita i a ses Covetes, també es posarà a uns quants carrers de Campos.

— El PSM i UM fan moltes propostes a l'Ajuntament per als campaners i que totes són rebutjades.

— La Comissió de Govern de l'Ajuntament de Campos, ha aprovat més d'una cosa (com a gran novetat) que ja era aprovada pel Ple de l'anterior consistori.

— A l'entrada a la vila, per la carretera de Porreres, hi va haver un desgraciat accident que va suposar la pèrdua de la vida a un jove d'una vintena d'anys.

— Les canonades de l'aigua potable superen les proves de pres-

sió.

— El PVC, material plasticós resistent i amb moltíssimes prestacions, comença a ser fortament qüestionat degut a la possible contaminació que causa en els productes que conté.

— Les canonades d'aigua potable no haurien de ser de PVC.

— Un conegut (i simpàtic) PPerò va proposar que una bona manera de promocionar el seu líder seria deixar-se el bigoti com ell, o fer-ne pins.

— No és el mateix receptar que prendre les cullerades.

— L'Ajuntament de Campos es suma a les propostes de normalització del senyor Soler, President de la CAIB. La pràctica és una altra cosa.

— Després d'acabada la xerrada de Pere Sampol sobre els residus sòlids, una persona que no hi era va demanar a una que en sortia "què hi havia molta gent?" (morbós!! ho sabies bé qui hi havia i qui no, si feia més de mitja hora que vetlaves dins el cotxe).

— N'hi ha qualcun que sembla que li regalin la benzina.

CAMPOS

Escola de Formació Vial

Carrer Plaça, 24 • Tels. 65.29.29 • 908.43.52.33
07630 CAMPOS

Ciclos Serra

Reparació i Venda

Provença, 1 • Tel. 65.00.85
07630 CAMPOS

Vos recomanam

- Que aixequen totes les parets enderrocades de foravila i així el nostre terme no pareixerà una zona catastròfica.

- Anar a cercar cames roges, ja fa molt que n'hi ha i són molt bones.

- Llegir **El llibre negre de Catalunya (De Felip V a l'ABC)** de Josep M. Ainaud de Lasarte.

- Que reclameu a l'Ajuntament el que vos cobrarà de més en les contribucions especials de la segona fase de sanejament del municipi.

- Recollir les algues de les platges de Campos sense destruir les dunes ni els ecosistemes.

- Anar més al cinema, ara que s'acosten els "oscar" comencen a passar bones pel·lícules.

- No agafar el cotxe i anar més a peu o amb bicicleta, el cor ho agrairà.

- Anar a veure el Campos quan jugui a casa, no us en penedireu.

- Ara que el dia es comença a allargar, fer una estona de cames cada horabaixa, amb tranquil·litat i

sense presses.

- No creure totes i cada una de les moltes promeses electorals que aquests dies vos arribaran, fer una pensament seriós i votar el que cregueu més convenient d'acord als vostres principis. El vot segueix essent secret, personal i intransferible.

- Mirar ben arreu la data de caducitat dels productes que compreu, especialment quan es tracti d'ofertes, les sorpreses poden ser molt desagradables.

- Deixar el tabac d'una punyetera vegada, ni ros, ni negre, ni amb filtre, ni sense.

- Exigir, sense cap tipus de remordiment ni feblesa, els vostres drets.

- Assumir les responsabilitats que us corresponen.

- Cantar quan vos vinguí de gust, dins el cotxe, fent feina, a l'excusat, a l'hora de planxar, quan el que sentiu és per girar-se el capell... o no cantar si no en teniu ganes.

- Ara que ja hi comença a haver carxofes negres, menjar-ne dues de crues amb una bona llesca de pa amb sobrassada. La negror que deixen a les mans se'n va amb llimona.

- Només fiar-vos de qui s'ha fet creditor d'aquesta confiança.

- Una bona truita d'espàrecs d'ombra amb dos alls i vi de Binissalem.

- Trobar temps per parlar amb els amics de tota la vida. I també per fer-ne de nous.

- Una bona relació amb els veïnats, que sempre són els que estan més a prop.

- Fer exercicis de respiració quan estau tan estressats.

- Anar dormir d'hora i aixecar-vos prest. O a l'inrevés. Tant se val.

GABINET Iladó

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

CORREDORIA D'ASSEGURANCES

IMMOBILIÀRIA

Carrer Creu, 12 · Tels. 65.07.81 - 65.21.42 · Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Es Campanar

Autoservici

Seccions de:

Congelats

Fruiteria

Carnisseria

Cansaladeria

**Major, 36 - Tel. 65.07.69
07630 CAMPOS**

Millor... i més aprop

Reflexió Pre-Electoral

Encara no haurà passat un any de la darrera crida electoral als ciutadans quan ens tornen a convocar novament eleccions. El motiu d'aquesta carta és el de voler expressar el meu desacord, mitjançant el mitjà de comunicació local que representa RESSÒ, davant aquesta irracional i desmesurada qüestió. Per què els polítics organitzen la democràcia de manera que aconseguixen fer-la embafar? Rebumbori inútil, crits, renous, insults, paper i més paper per mig, televisió, ràdio, premsa,... i tot per què?

Des de Madrid tallen el bacallà i nosaltres amèn. Sabem que els partits petits en les eleccions generals tenen poques possibilitats i mitjans per difondre els seus projectes ja que les grans formacions PP-PSOE

polaritzen tota l'atenció. I no importa ser molt viu per veure que aquests grans partits no són antagonistes en la seva interpretació del nostre fet cultural i territorial. Per això volen despistar i distorsionar.

El senyor González, el senyor Aznar, i els diputats que els representen, han estat mai a Campos, saben quins problemes tenim?

Farien bé de boicotejar les eleccions votant partits nacionalistes o no anant a votar. Prou de comèdia. Democràcia des de ca nostra cap a Madrid, no des de Madrid cap a ca nostra. Perquè de Madrid només arriba renou de buit.

Miquel R.P.

Una setmana sense tu

No fa gaires setmanes es va fondre la bombeta del meu carrer. Això és normal perquè tot té un començament i un final, encara que en el cas de les bombetes, mira per on, aquest lapse sigui més aviat curt que llarg. Coses dels fabricants. Allò que no és gaire normal és que una cruïlla de carrers estigui una setmana a les fosques. I si a tot això li afegim que són uns carrers no gaire afavorits per la il·luminació exterior i ni tan sols per la interior, la situació és, evidentment, tenebrosa i patètica.

S'ha de dir que el servei de reparació de l'enllumenat, que fa feina per l'ajuntament, ho fa bé. El que no es fa bé és la coordinació entre els encarregats de detectar les avaries i els encarregats de solucionar-les. Si es dona el cas que són els mateixos, amb una simple volteta per la vila cada dos dies, més o manco, supòs

que el problema quedaria resolt. Si resulta que no són els mateixos, amb una volteta per la vila i amb un bloc de notes on s'anoti la situació (carrer, dia en què es detecta l'avaria, etc), donant-ho als encarregats de reparació, crec jo que el problema quedaria solucionat.

I és que senyores i/o senyors, amb les cròniques negres de successos que es gasten avui en dia no podem estar una setmana a les fosques. Imaginin-se per un moment, que en la impunitat de la fosca del carrer i de la nit, pensant que ets amb la teva parella, estàs amb la veïnada i arriba el marit, ...malament no!. Idò per evitar malentesos... coordinació.

Signaré amb unes inicials qualsevols per guardar la identitat ... del meu carrer.

N. E.

PUBLICITAT A RESSÒ

Carme Llaneras. Tel. 65.21.32 • Fax. 65.01.47

Sa Joieria

Argenteria i Rellotgeria

Carrer Major, 4 - Local B • Tel. 65.23.78

07630 CAMPOS

Pintures Recó

Vázquez Mella, 2 Tels. 650704 - 650205 CAMPOS

Aclariment sobre la paraula "Escolania"

A sa revista "Ressò" de Gener de 1996 es fa referència a una "Trobada d'antics alumnes de l'Escolania". Si es refereix als que han estat escolanets (com s'ha dit a qualche diari), em pareix que s'ajusta a sa realitat; però si, com diu literalment es títol, vol comprendre es que foren alumnes de s'Escolania, tenc dubtes que s'hi ajusti.

Per tant, jo entenc per s'Escolania, s'escola que hi havia a un segon pis de Cas Marians, i a sa foto jo veig

gent que, per sa seva edat, crec que no anaren mai a tal escola, fa molt de temps tancada.

Per altra banda, jo (i altres que vàrem estudiar a aquesta Escola) no se'ns ha inclòs com antics alumnes, ni mai vàrem fer d'escolanets. Crec, per tant, que hi ha una confusió entre Escolania i escolanets.

A. Adrover Rigo
41.220.384

Dins l'Església, un respecte per favor

7

Apresiasi amics de Ressò, us salud i us agraesc que em permeteu d'opinar públicament mitjançant la vostra Revista per avisar, suggerir, aconsellar, etc. a tota la gent que va als funerals a Campos que pensin que es tracta d'una ocasió única per a la família, que -creients o no- resen per un familiar i que necessiten acompanyament sí, però no aquest renou que es forma als morts o funerals de primera: renous en el moment de començar, durant la missa i al final. Renous i xerratòrum.

Per altra part sí això fa la gent major (xerrar dins missa, saludar-se de totes totes anant i tornant de combragar, fer grupets dins les capelles, etc) què voleu demanar als nins i als joves? I quina imatge donam a la gent de fora Campos! Per no parlar de la gent que per avançar uns minuts al condol passa davant entrant pel portal dels homes.

Voldria acabar demanant també als responsables del

cant als funerals un tracte igualitari per a tothom. No és gaire guapo i no agrada a ningú que un funeral en cantin 3 o 4 i a un altre n'hi hagi una dotzena o més. Els cantadors i la parròquia haurien de tenir una consideració als pobres i als poc coneguts i als més aïllats. Aquests són, i no uns altres, els qui es queden amb 3 o 4 qui canten. I a aquests vagi la meua més sincera enhorabona.

Pere D. C

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - CAMPOS

**COMERCIAL
RAMBLA**
TEL. 65 25 01

Jardineria,
Decoració
Art Mallorquí

Rambla, 14 • CAMPOS

CONSTRUCCIONS

GUILLÉN - BAUZÁ

Noves edificacions i restauració de cases antigues
Escorial, 64 • Tels. 65.25.01 • 65.28.11 • CAMPOS

**PRODUCTES
ADROVER**

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

**Dra. M^a del Àngels
Servín Loya**

Dentista

(Odontologia en General)

Carrer Bartomeu Ballester, 17
Tel. 65.28.60 • CAMPOS
(Prèvia petició d'hora)

El Sant Antoni d'enguany va ser un poc més animat

— La desfilada de cavalls no hi falta mai.

— Hi va haver major nombre de carrosses.

Fotos: A. Sitjar

— Hi ha entitats que sempre hi participen.

Eleccions Generals: 3 de març S'elegeixen Diputats i Senadors

— Les Eleccions Generals, seran dia 3 de març.

Tornam tenir cita electoral. Aquesta vegada molt diferent a l'anterior. Fa poc menys d'un any elegíem els diputats al Parlament Balear i els membres del Consell Insular (o consellers però no del govern). Elegíem també els regidors i ímplicitament els batles.

Ara elegíem a les Balears 7 DIPUTATS per al Congrés de Diputats (aquest que surt als telenotícies amb els lleons), 7 persones que seran, en teoria, la veu dels habitants d'aquests pobles de Mallorca, Menorca i Eivissa-Formentera, tots junts.

Seran sobres i paperetes BLANCS per una URNA i NO hem de posar res a la papereta.

També s'elegeixen els SENADORS i aquests van al Senat de tota Espanya a Madrid, també. Seran 3 a Mallorca, 1 a Menorca i 1 a Eivissa-Formentera.

Seran sobres i paperetes color SÍPIA o salmó per una altra urna també amb tapa d'aquest color i SÍ haurérem de fer 2 creus (a Mallorca) devora els noms que ens agradin i vulguem votar. Alerta! Són 2 creus i no 3 perquè el sistema està pensat perquè hi hagi sempre pluralitat. Les dels senadors no són llistes de partit, tancades, sinó que podem votar un candidat d'un partit i un o una d'un altre.

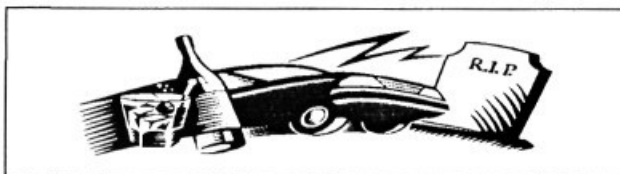
A Balears tenim, oficialment, 10 llistes. A més de les conegudes, PSOE, PP, PSM, UM, IU, ERC, Els Verds, tendrem Coalició Republicana (presenta en Pedro Felip), Unión Centrista (al capdavant, Eusebio González) i Aliança Balear (amb Jaume Cerdà al front). Els capdavaners de les llistes principals seran prou coneguts aviat per la propaganda electoral.

Hem de dir que veient els noms no hi ha cap gran figura que hi destaquí. I com a dada anecdòtica afegir que l'únic campaner que hi trobam és Miguel A. Llinás que es presenta per UM.

Al Senat, a Mallorca (fixau-vos que no dic Balears), tenim 8 partits que presenten gent (PSOE, PP, PSM, IU, UM, ERC, Els Verds i Coalició Republicana).

Els qui vulguin votar per correu poden sol·licitar ja els sobres i paperetes a la Junta Electoral mitjançant Correus i l'Oficina del Cens, d'Estadística.

Pere Ollers Vives.

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc...

Ctra. Campos Llucmajor, Km. 1 · Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

PISCINES I REFORMES S'AIGUA BLAVA

- Construcció de Piscines i Aljubs, sistema de formigó "Guintado".
- Construcció de Pistes de Tennis, Sistemes "Tennis Quick"

ANYS D'EXPERIÈNCIA AVALEN EL NOSTRE SERVEI

Carrer Eivissa, s/n. • 07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.63.16.58

"Març ventós, abril plujós i maig humit fan al pagès ric" Els comptes de les Eleccions

Si vos en recordau el 3 de març es celebrava, oficialment, a Balears el Dia de les Illes Balears, diada recordatòria d'un part difícil, el del nin Estatut d'Autonomia. Com ja sabem és una festa sense festa, una inexplicable motiu que serveix perquè el President convidi a una copa al Parlament. I per què vos contam això?. Vegeu si és tan poca cosa la nostra Festa o Diada que a Madrid no l'han comptada gens ni poc per a fixar les Eleccions. Han mirat que fos diumenge, que fos envantet per evitar mal temps, que s'allunyàs d'altres dates com la de Sant Josep (19 de març) però de la Festa de Balears no s'han ni assabentat. De fet, el nostre benvolgut President no ha tengut més remei que traslladar-la al diumenge següent, com els Sants de segona.

Dit això sí que voldríem aclarir que per Mallorca i per Campos els resultats electorals poden tenir una importància cabdal. I llevant aspectes ideològics, de mentalitat, de progrés, etc, anirem a plantejar aquelles qüestions -que tots tocam amb ses mans- i que encara es planegen i es comanden des de Madrid. Triarem, si voleu, de rebot, el 3 de març proper, el Govern Central i això vol dir el qui determina i disposa de:

- l'escola i l'institut dels nostres fills
- els impostos de renda, patrimoni, societats, iva, i altres.

— la sanitat pública, l'Hospital Son Dureta, els especialistes, etc.

— la justícia, des dels Jutjats de Manacor i l'Audiència fins al Tribunal Suprem.

— la Delegació del Govern, que és el comandament directe de tota l'administració perifèrica de l'Estat, i també de la Policia Nacional i fins i tot de la Guàrdia Civil.

— l'aeroport i el port de Palma, i el d'Alcúdia i el de Maó i el d'Eivissa.

— la telefònica.

— el Fons Europeu per a l'agricultura encara que això es gestiona des de Mallorca, en part.

— totes les Ambaixades i Consolats d'Espanya a l'estranger, totes les qüestions dels estrangers a Balears (incloses, és clar, les inversions de capital)

— la seguretat social i l'atur (i les seves pensions i prestacions)

— la presó provincial cada cop més inhumana i estibada (i la nova).

I no seguim, vos pareix poc, el que a Balears decidirà el proper Govern Central de Madrid? Això sense comptar en un caramull de subvencions i ajudes per a múltiples coses (de l'educació per a adults, per a la infància i joventut, per a la vellesa, per a la sida, etc).

No crec que facin falta més motius, encara, per anar a votar i votar en consciència, consciència dels problemes de cada dia i consciència de poble, el 3 de març.

p.o.v.

POSI LA SEVA
SALUT EN LES
MILLORS MANS

ET
MEREIXES
EL MILLOR

Si desitja sol·licitar més informació,
ens trobarà a:

MARIA MIQUEL NADAL
C/. Santanyí, 15
Tel. 65.04.01 • CAMPOS

ASSEGURANCES EN GENERAL

Conegui els avantatges
que tenen les
assegurances de salut
a PREVIASA.
PER QUÈ NO LES TÉ
VOSTÈ?

Estació de Servei Campos, C. B.

**Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom**

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

**Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.03.53
07630 CAMPOS**

No s'estima el que no es coneix (II)

— Tela del Crist de la Pacència que roman a l'Església Parroquial de Campos.

A una carta existent a l'Arxiu Parroquial de Campos, sense firma, es llegeix la següent nota: "He comprado en Sevilla en 1798, por el Grabador D. Julián Ballester, Tesorero particular del Sr. Arzobispo y Cardenal D. Antonio Despuig Dameto, remitido a Mallorca por un barco cuyo patrón vivía en la calle del Sitjar, hoy calle de la Concepción, y lo recogió el notario D. Bernardo Nadal Deyà, según carta autógrafa que obra en mi poder de dicho D. Julián Ballester. El notario indicado." El cuadro fue remitido a su padre, en Campos. Eso de momento son los únicos datos que puedo dar a usted referente al asunto que Ud. me pide".

Julià Ballester Mas, en el Codicili del dia 15 d'octubre de 1800 en presència del notari D. Antoni Rodríguez, féu donació de la pintura

a l'església Parroquial de Campos, sota la següent clàusula: "Que no se pueda vender ni enajenar jamás".

No obstant això, el Rector Nadal Cabrer, en el decurs dels anys 1861 a 1863 va tenir un Plet relacionat en dita pintura amb el noble senyor D. Josep Dezcallar Sureda, al·legant drets de propietat i va ser fallat pel Tribunal competent, a favor de la Parròquia de Campos.

El que fou Ecònom de Campos Rvd Pere Antonio Matheu Mulet (10 de gener- Juny de 1940) ens deixà una nota en el seu llibre **Como el grano de mostaza**, pàgina 26, quan es refereix al dit quadre: "En el año 1852 fue restaurada dicha pintura por una joven pintora de 30 años Doña Nicolasa Manzanos Saens, natural de Quito, hija del Regent de aquella Audiencia y ferviente carlista, emigrada después del 'Abrazo de Vergara', con su familia a Francia, donde completó sus estudios pictóricos comenzados en Madrid bajo la influencia de la profesora de la Corte.

La señora Manzanos llevaba a la sazón un año de casada, en Madrid, con el capitán de Artillería D. José Ignacio Moragues Mata, con quién había pasado a vivir en Mallorca. Desinteresadamente a instancias de su marido, Inspector a la sazón, de Primera Enseñanza, en la rectoría, no sólo restauró Doña Nicolasa el deteriorado cuadro de Murillo, ella que llevaba pintados muchas telas en Burdeos, bajo la dirección -entre otros profesores- de la acreditada Rosa Bonheur, sino que sacó una copia perfecta del mismo, hoy en

poder de sus herederos".

Degut a la desafortunada restauració feta per la senyora Manzanos i el poc escrúpol artístic del Rector Cabrer, des de llavors ençà hi ha hagut diferents persones, tècniques en la matèria pictòrica, que han admirat i estudiat dita pintura, posant emperons i dubtant de l'autenticitat i originalitat del pintor sevillà, tot degut al desconeixement i ignorància, atreviment i gosadia en la restauració de tan inapreciable joia pictòrica. No obstant, en el decurs d'una visita realitzada a Campos pel Comte de Romanones, notable tècnic en Belles Arts, en admirar detingudament la pintura, va asseverar convençut: "No és tan sols de Murillo aquest quadre, sinó que correspon a la millor època del pintor"; idèntic judici merescut del notable pintor mallorquí Fausto Morell, durant una de les perllongades visites a Campos, per admirar tan valuosa pintura.

El nostre paísà el notable artista-pintor i apotecari, Miquel Aguiló Pomar, que fou professor de dibuix de l'Escola d'Arts i Oficis de Palma, copià magistralment dita pintura, per encàrrec de la benestant família Oliver-Gomila, de Can Cosmet. Em digué el pintor en certa ocasió que el model que posà Murillo per plasmar la figura de Jesucrist, és el mateix d'un quadre existent a l'Hospital de Cádiz, pintat per l'autor de les "Concepcions"

(continuarà)

Miquel Roig Adrover

GABINET PSICO-PEDAGÒGIC Centre de Diagnòstic i tractament

Estudis individuals i col·lectius
Recuperació d'aprenentatge
Logopèdia - Teràpia

Carrer Silos, 35 - Tel. 65.11.42 - Campos

BUGADERIA TINTORERIA SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 · 07630 CAMPOS · TEL. 65.25.27

Sant Blai informa

— N'hi ha que prefereixen anar-hi amb bicicleta

El dia va acompanyar el dia de Sant Blai

Dies ben assolellats varen convidar a la caminada i passejada i també feren més agradable i concorregut la visita al nostre Sant Blai, que de cada any sembla que són moltes més les persones que el visiten, tant de la vila com dels nostres voltants. També ens va visitar M. Coll, missionera de Crist Rei que ja fa trenta anys que és fora. També vàrem compartir unes hores amb les campaneres Francisca Ginard, arribada de Bolívia, i la seva germana Maria, monja tancada de Sant Jeroni. Són uns dies que conviden a mostrar i recercar tots els enforinyalls del nostre Sant Blai.

Projecte d'una catedral vegetal

Moltes persones demanaven per la paret començada, pels plànols del futur jardí, si obririen portals al jardí existent, etc, etc. Per ara segons tenc entès hi ha un projecte molt interessant que Don Gabriel molt bé va explicar a la Missa. Es tracta d'un jardí format per palmeres que quan siguin grosses semblarien una catedral vegetal. Les soques formarien els pilars i l'enramat en esser gros i alt es besaria formant naus, abrigant l'ombra, totes entrecalades centralment per arcades de plantes enfiladisses (enredaderes) a més de brolladrets per poder-hi beure. Als laterals, a les parets de pedra es formarien bancs per poder-hi seure i a l'enfront que seria l'altar major, es realitzaria la coberta o recobro. El que es pretén és que sia un lloc per celebrar-hi festetes familiars i del poble.

La il·lusió és gran i ja ho voldríem veure acabat. De moment, ja està començant. No perdem l'esperança i confiem que el Crist de la Salut ens doni salut d'ànima i de cos per continuar tot el que està començant, que no és poc!

Gratitud cap al poble dels Amics de Sant Blai

Moltes vegades els membres del grup m'han dit que des d'aquest mitjà doni les gràcies al poble a la vostra generosa col·laboració. Pens que no som qui per donar gràcies quan Sant Blai és de tots, de l'Església i

del poble. Sí que vull donar les gràcies de tot cor a la vostra comprensiva i desinteressada col·laboració amb el grup, mai s'han sentit gemecs a l'hora dels donatius, ni tampoc a l'hora de jutjar les possibles errades dels amics de Sant Blai, sempre hem tengut el vostre sí, la vostra confiança, el vostre ànim i suport. Nosaltres tenim ben clar que tan sols som un mitjà, una via, que sense el consentiment i la fe de tot el poble no seríem res, ni tendríem raó d'esser, ni motiu de lluita per continuar, perquè tot el que feim és per tots, per compartir, per fer poble, església, el motiu i fonament del nostre grup.

Donació d'una obra de Pere Ignasi.

L'artista Pere Ignasi en agraïment a l'exposició que va fer din els jardí de flora mediterrània, ha obsequiat a Sant Blai amb l'obra de vidre i ferro "Escarabat blau".

El 351 va sortir elegit

El sorteig PRO SANT BLAI en el qual es rifava un quadre de Miquel Aguiló "Rosa" ha estat guanyador el número 351 venut a Can Melero. S'esperarà un mes per si surt el guanyador, en cas contrari es tornaria a rifar. Per tant, no tireu les paperetes fins que no tingueu notícies del guanyador!

Ajudes per al nou jardí

Les persones que vulguin contribuir a la sembra del nou jardí, és convenient que sia en efectiu perquè convé que tots els fassers o palmeres sien de la mateixa mida i casta, a més que han d'esser sembrades al mateix temps. Procurarem tenir-vos informats.

Per a l'exposició d'eines del "treball del camp" com es pogué veure ja en temin bastants. Agraïm a les persones que tan generosament ho cedeixen. Ara sols estan provisionals però segurament en fer-se una cosa s'acabarà l'altre.

Que molts d'anys puguem celebrar la diada de Sant Blai amb la germanor i bona voluntat que ens caracteritza!

Margalida, amiga de Sant Blai

— Arribada a Sant Blai

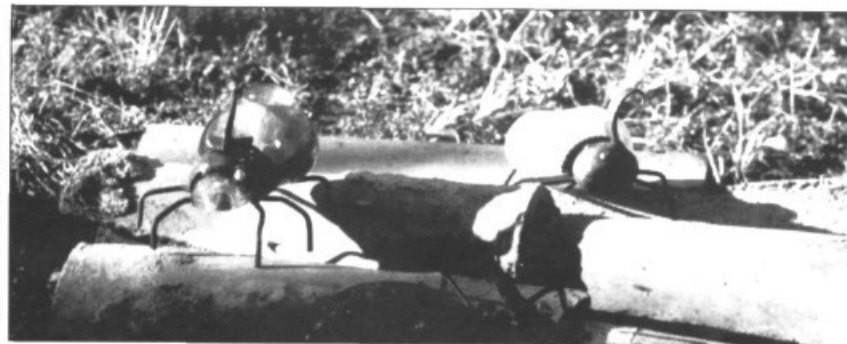
Fotos: Sebastiana Lladó (Foto Vidal)

Imaginativa exposició a Sant Blai

Els 3 i 4 de febrer al voltant de la Festa titular de l'Església de Sant Blai, que ve a ser el "puig" camper, s'exposaren conjuntament una mostra de l'obra escultòrica de Bel Ramis i P. Ignasi, vora el Jardí de flora mediterrània situat a l'antic Cementeri de Sant Blai. La idea de muntar l'exposició d'escultura allà ja és agosarada i és d'agrair la imaginació de presentar un muntatge adient i sorprenent.

La senzillesa de formes i colors de Bel Ramis captiven el mirador que passeja pel jardí i es troba amb ceràmica evocadora de formes gairebé primitives carregades d'elements nous però senzills, sense sofisticació. L'obra de Bel Ramis allunya de la tecnologia avantguardista.

El ferro combina magnífica-

Fotos: Sebastiana Lladó (Foto Vidal)

— L'escarabat blau (esquerra) va ser donat a Sant Blai.

ment amb el vidre i ens ho demostra l'altre autor, P. Ignasi, que té l'enginy de treballar vidre i ferro per construir formes "velles", figuratives, d'animals per exemple, però amb un cert surrealisme. El vidre fa cobrar color i llum al ferro, sempre marró o negre. El resultat pot ser espectacular en un bell marc

com el de Sant Blai, contrastant fortament amb tota l'antigor de les parets del Cementeri.

Enhorabona als artistes i als engrescats per l'art a Sant Blai. Idees no en manquen, com es veu, deixem-les créixer i arrelar.

p.o.v.

Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:

65.04.51 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)

GA

**Gestoria
ADROVER**

TRAMITACIONS I ASSEGURANCES

Convent, 13 • 07630 CAMPOS
Tel. 65.27.01 • Fax 65.27.00

SERVEI DE TAXI

BARTOMEU CANTALLOPS

Servei de rehabilitació

Carrer Petra, 9 - 1er. - A

Tel. 65.03.76

07630 CAMPOS

Tel. Mòbil 908.73.26.79

Poble Viu

Per les Festes de Nadal tots vàrem tenir l'ocasió de veure uns rètols de gloses que es varen repartir pels comerços en què es convidava a una participació "serena" la Nit de Cap d'Any. Firmava Poble Viu.

Igualment per la Festa de Sant Antoni hi va haver dues carrosses que també estaven fetes per Poble Viu. Però qui és Poble Viu? Per a saber-ho els hem convidat a una xerrada i tot això n'hem tret.

— Com va sorgir el vostre grup?

— Havíem parlat un parell de vegades a nivell d'amics de les festes tradicionals que s'anaven perdent. Parlàvem que potser no s'aprofitaven massa les coses que feien, tampoc no ens agradava del tot la festa de Cap d'Any... i per això fa dos mesos que ens vàrem posar en marxa amb aquest projecte.

— Quins estatuts teniu i quin ideari és el vostre?

— No tenim estatus ni cap ideari. El que volem és fer poble, sobretot animar les festes tradicionals. No només fer sinó també col.laborar amb els altres.

La nostra idea és ajudar amb el que hi havia fet i aportar el que puguem.

Així mateix hem fet una Acta Fundacional i potser qualche dia elaborarem uns estatuts.

— Què aporta el vostre grup d'especial que no pugui integrar-se en cap dels existents?

— Volem dir abans de res que no volem trepitjar ningú i que damunt la marxa anam fent. Si no ens hem integrat en cap grup és perquè volem ser independents i ajudar a tots amb el que faci falta.

Cada vegada que hi ha festes, enviam cartes a totes les associacions per animar-los que participin i al mateix temps oferir-los el nostre ajut però nosaltres anam fent segons van sorgint les coses.

Foto: A. Sitjar

— Mª Antònia Sbert, Tomeu Ferrer, Maria Garcia, Francisca Mulet, Mª Àngela Ollers, Miquela Rigo.

— Quina relació teniu amb les altres associacions existents?

— El primer que vàrem fer va ser enviar-los una carta a totes per explicar-los de la nostra existència i de moment els únics que ens han contestat han estat els de la Tercera Edat.

— Vos considereu com els dinamitzadors del poble?

— No, no ens hi sentim gens. Únicament volem animar les festes i col.laborar. No volem aportar cap doblar ni un, només col.laborar amb idees i feina.

— Quines activitats heu fet fins a l'actualitat i quins són els projectes més immediats?

— Hem col.laborat en la Nit de Cap d'Any. Volíem que fos una festa guapa i cada anys s'espenyava tirant botelles per en terra i per la gent. Vàrem fer uns cartells grossos amb gloses i vàrem demanar ajuda als municipals perquè la festa anàs millor i vàrem quedar ben satisfets. No només nosaltres sinó també els veïnats de per plaça.

També per a Nadal vàrem participar amb un Betlem i per Sant Antoni hem fet dues carrosses i un parell de dimonis i un Sant Antoni, per animar els al·lots.

De projectes hem de dir que la Tercera Edat ens han demanat

col.laboració per enramellar la Sala i fer-los un cartell per un sopar.

De moment, res més, ara com ara no tenim cap projecte per al futur.

— Supòs que aquest adjectiu "viu" deu haver provocat més d'un malentès. Com s'ha d'interpretar?

— Pots estar segura (rient). N'hi ha molts que ens diuen: "Qui són els "vius" aquí?" Nosaltres dubtàvem quin nom havíem de posar i en varen sortir un parell més, però després d'una votació aquest va ser l'elegit.

I referent a la interpretació que se li ha de donar és de poble amb esperit, poble engrescat., etc

— Voleu afegir alguna cosa més?

— Senzillament dir que la nostra missió és únicament animar les festes decaigudes: Sant Antoni, Santa Catalina, Sant Julià, la Mare de Déu d'Agost. També dir que no volem que es pensin que som una competència sinó tot el contrari, volem col.laborar amb qui sigui, amb el que sigui i com sigui, però bàsicament en les festes més marcadades.

A. Sitjar

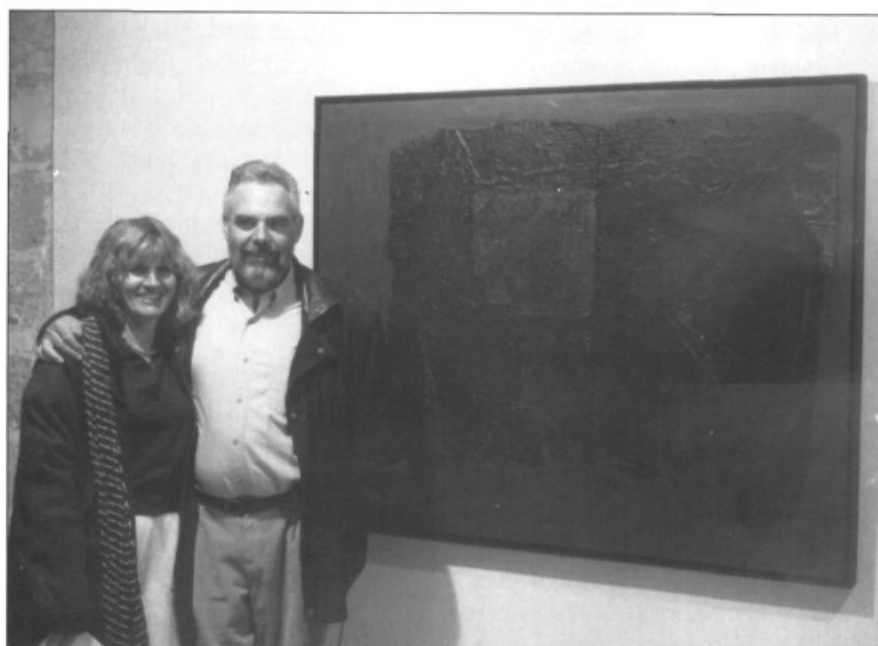
Xerrada de Pere Sampol (Vicepresident del CIM) sobre residus sòlids.

El passat divendres dia 9 de febrer, Pere Sampol del PSM va oferir, al teatre Municipal, una sessió informativa sobre el futur, i sobre l'estat actual, de l'eliminació de residus sòlids a Mallorca, en general, i de la polèmica sorgida en torn a la incineració i a l'abocament de cendres residuals, en particular.

En la mateixa sessió es va fer palesa la postura del PSM al respecte, i que es basa en el foment del reciclatge i en el compostatge com a alternatives a la incineració.

15

Miquela Vidal, finalista del Premi de Pintura Ciutat de Palma

La pintora campanera juntament amb altres catorze pintors va ser finalista amb el quadre titulat "Abril". Pintura abstracta de tècnica mixta de color negra.

Aquest 15 de febrer ha inaugurat al Centre Cultural de la Moncloa, una exposició d'obra retrospectiva dels anys 90 al 94 patrocinada per l'Ajuntament de Madrid. Aquesta mostra s'exposarà a continuació a Pamplona, a Nàgera i al Palau de les Nacions de Ginebra.

Finalment hem de ressenyar l'èxit aconseguit a la darrera exposició del Casal Balaguer de Ciutat a on ha mostrat la seva darrera obra de pintura abstracta, de la qual destacava l'experimentació constant cristallitzada amb l'informalisme del quadre "Abril", expressió de la lluita interior de l'artista, no tant pel significat del color sinó per la seva dificultat de composició.

GERMANDAT DE
DONANTS DE SANG
DE MALLORCA

*Siguem generosos
i solidaris
donant sang.*

Eleccions al Parlament i Llengua

Ara que s'acosten unes noves eleccions, hem de començar a pensar si votarem o no votarem, i si votam, a qui votarem? Encara que segurament ja n'hi ha molts i moltes que no hauran de pensar gens per saber a qui han de votar. Per si de cas queden alguns indecisos, farem una lleugera anàlisi sobre el possible esdevenidor si guanyen els que diuen les enquestes.

Totes les persones tenen alguna il·lusió (que quasi sempre se sol esfumar) dipositada en els partits que voten: ens augmentaran la jubilació, crearan més llocs de treball, no ens llevaran la jubilació, no ens prendran el patrimoni, aquests no faran la repartidora, reconeixeran que formam part d'un Estat plurinacional i que som una nació, normalitzaran la nostra llengua i la nostra cultura, ens baixaran els impostos, ens augmentaran el benestar, seran uns polítics que estimaran la cultura, no seran uns polítics corruptes, etc., etc., etc.

Després totes les il·lusions s'esvaeixen com la boira en un dia tardor, però si han guanyat els nostres ja ens conformam. Si les enquestes no menten i els indecisos no ho modifiquen, pareix a ésser que el Partit Popular, amb coalició o sense, podrà governar l'Estat després del proper 3 de març.

I en aquest article volia fer una repassada sobre el futur de la normalització lingüística a les Comunitats Autònomes que compartim una mateixa llengua i una mateixa cultura (altrament dites, sense permís del Conseller de Cultura, Països Catalans).

En el principat de Catalunya s'ha aconseguit millorar molt en el camp de la normalització lingüística, gràcies a la posada en pràctica de la Llei corresponent que va ésser aprovada fa més de dotze anys. Aquesta normalització s'ha duit a terme sense traumes i no ha posat en perill en cap moment la convivència de barcelonins, tarragonins, gironins ni de lleidatans. En canvi els dirigents del PP d'allà

creen bubotes, volen modificar l'aplicació d'aquesta llei i volen fer que el castellà continuï essent la llengua dominant (no debades aquests dirigents ja havien abandonat la llengua a casa seva i fa dos dies "de pagès" que la malparlen).

En el país Valencià on existien moltes dificultats per dur endavant una política normalitzadora, amb l'entrada al Govern del Partit Popular que ha requerit l'ajuda d'Unió Valenciana, s'ha vist com venien per un plat de lleties el nom científic de la llengua que parlen i han deixat que una persona ignorant, el president del seu Parlament, inventàs una nova llengua que no té res a veure amb el dialecte valencià, modalitat dialectal del català. La intenció amagada que hi ha darrera aquestes actuacions és la desaparició del valencià i el predomini de la llengua castellana (no debades el president del Govern d'aquest país no sap i segurament no vol parlar valencià).

A les Illes, governades des de sempre per la dreta conservadora, durant tots aquests anys no s'ha fet res per normalitzar les modalitats dialectals mallorquina, menorquina, civissenca i formenterera. Només la voluntat de moltes persones i institucions de la societat civil, en diferents camps d'actuació, han aconseguit frenar la substitució lingüística i han intentat dignificar l'ús de la nostra llengua, sense avançar massa (no debades els nostres governants formaven part d'aquelles famílies que havien foragitat la seva llengua de les seves llars).

Fa poc amb el nou President, hem pogut veure com renaixien les esperances, quan en els seus parlaments reiterava una i altra vegada la defensa de la cultura i de la llengua catalana. Però els cruixits dels botifarres de sempre de dins el partit no s'han fet esperar i les amenaces d'escissió i de dimissió han sobrevolat les nostres testes (no debades aquest partit està farcit de gent de l'antic règim, sí, el règim

franquista, i que no fan ni han fet altra cosa mai més que apedregar les pròpies teulades, enlluernats davant una llengua i una cultura venguda de fora que ells creien que era superior, que els faria superiors, que els faria destacar per damunt dels altres conciutadans seus).

Esperem que les bases d'aquest partit, com les que formen la majoria de votants de Campos, siguin capaces de veure les maniobres d'uns quants, que actuen amb seny i exigeixin als seus caps de llista la defensa dels nostres interessos, de la nostra feina, de la nostra terra, dels nostres horts, del nostre mar, de la nostra història, de les nostres tradicions, de la nostra llengua, de les nostres festes, de la nostra cultura i de les nostres gentes.

L'anàlisi no pot ésser més negativa i el nostre futur pel que fa a la nostra identitat és ben negre. O ens llevam la bena de davant els nostres ulls i votam d'una vegada els qui ens defensen o d'aquí a pocs anys no sabrem qui som, d'on venim ni cap a on anam, patirem la malaltia que suposa el desarrelament. Segurament és més fàcil exigir que ens defensin les persones a les quals hem votat. Nostra és la paraula.

Joan Lladonet

RESTAURANT CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

Lletres a la tieta

Benvolguda tieta, avui m'haureu de perdonar però, abusant de la vostra confiança, em veig en la necessitat de demanar-vos consell i ajuda. Com tants d'altres, supòs, em trob en la tesitura de decidir el sentit del meu vot i no sé massa bé per on he de prendre.

Les idees, tieta, les tenc més o manco clares, però a l'hora de traduir-les en una papereta torn com a boig.

És evident que cap ni una de les diferents opcions s'ajusta, plenament, als meus requeriments. Havia pensat emetre un vot en blanc però això no té cap mena de traducció real i no suposaria deixar buit cap dels escons. No participar em semblaria una ofensa per tots aquells que tanta feina, i alguna cosa més, han fet per aconseguir restaurar l'exercici d'aquest dret, un simple trempó mental no pot dur a la inhibició.

Fa mesos i mesos que ens arriben missatges, directes, subliminals, amb conya, mentides, punyides, veritats, retrets, desmentits, programes... ha estat esgotador, la precampanya més llarga mai viscuda, supòs que això haurà incidit en els desencís de moltes persones, alguna, com jo mateix, deu tenir la cervellera mig cuita i unes ganes boges de sortir-ne i la impressió que les moltes passes fetes per aconseguir -o per a mantenir- la poltrona, han fet que prou oportunitats es perdessin pel camí.

Què representen per a nosaltres, per als habitants de la roqueta, unes eleccions generals en les quals es decideixen la composició del Congrés i del Senat? El sufragi servirà per elegir els nostres representants a Corts Generals, representants que durant sis legislatures hem tengut i dels quals no seria capaç de repetir-ne més de dos o tres noms, i que em veuria amb feines per trobar una proposta, una acció rellevant que algun d'ells hagi duit a terme. La culpa és meua, ho he de reconèixer, però si puc recordar actuacions i intervencions d'altres diputats o de senadors d'altres comunitats que desporten en mi manco interès que la nostra. Trist balanç haver de recordar, com a transcendent, la intervenció del, aleshores, president de la Comunitat Autònoma, enaltint la grandesa del malloqui pagès.

Jo, tieta, voldria saber si els diputats de les Balears són de bon de veres o si només existien als cartells, mai no he sabut de la visita d'algun dels nostres representats a la vila per comprovar quina és la situació dels campaners, o per recollir les nostres inquietuds i necessitats. Voldria saber què defensen a Madrid, el perquè de la disciplina de vot dels distints grups i que fa que no passi de ser una anècdota el fet que algun descontent surti del botador. De vegades he tengut la impressió (veritadera o falsa, no ho sé) que qualsevol Comunitat Autònoma, amb més representants que la nostra, decideix sobre qüestions que estrictament afecten les Illes més que no ho feim nosaltres, i això em desconhorta.

Em preocupa, tieta, que s'esforcin a fer-nos creure que, a Madrid, només PP i PSOE puguin ser dignes representants de les voluntats populars, i que ens parlin del vot útil -útil per a qui?- i que cada un d'ells en reclami l'exclusiva, i em preocupa que es vagi demostrant que la permanència en el poder corromp, i que episodis deplorables en trobem a part i banda, i que enmig de tot aquest merder, i enmig de la mar per sort, apareixem nosaltres, quatre macolins exposats a qualsevol terrabastall i a les decisions de majories amb les quals no sé com identificar-m'hi, i amb les quals no sé si realment m'hi puc identificar. Em sap greu no saber quin ha estat fins ara el meu representant, i no saber si realment algú em representava, i m'angoixa no saber llegir entre línies, i és una llàstima que no sigui veritat que quan hom diu mentides el nas li creixi, però és magnífic que dia 3 de març em pugui aixecar i, lliurement, agafar sobres i paperetes, i en secret depositar-los dins l'urna. Enquestes, previsions, debats, programes, promeses ... ens seguiran acompanyant fins aleshores, llavors cada un farà el que cregui més convenient.

Els lleons de les Corts, tieta, estan d'esquena a la cambra, si poguessin més d'un cop partirien, ara jo també me n'he d'anar.

Esper la vostra resposta amb impaciència.

Una bona abraçada i una pausada reflexió.

MIQUELA SALVÀ FULLANA,

monitora del programa "Gent gran en marxa"

als pobles del migjorn

Foto: N. vives

A na Miquela Salvà Fullana li diuen de can Curt, o de "can Tothom", té 42 anys i ha fet de la gimnàstica la seva professió i la seva vida.

Des de jove va començar a donar classes de gimnàstica i ara hi dedica moltes hores setmanals, en el seu propi gimnàs i als Clubs de Tercera Edat, de Campos i dels pobles que l'envolten.

Forma part, com a monitora, del programa de gimnàstica per a la Tercera Edat que subvenciona el Consell Insular de Mallorca, una feina que li resulta molt gratificant. Amb l'exercici físic moltes persones grans milloren el seu estat de salut general, la gimnàstica els proporciona una estona d'esbarjo, noves amistats, nous incentius per sortir..., tot plegat els fa la vida més agradable.

— Quina ha estat la teva trajectòria professional dins el món de la gimnàstica ?

— Vaig estudiar el batxiller a un institut de Palma, allà me'n vaig adonar que m'agradava molt la gimnàstica. Vaig tenir molt bons professors, l'un em donava gimnàstica esportiva i l'altre gimnàstica rítmica, a mi

em va agradar més l'eportiva. Els tres anys que vaig estar a l'institut es van preocupar molt dels qui ens agradava l'esport, jo em vaig tirar molt a l'atletisme i al salt d'alçada.

Quan vaig acabar el batxiller vaig quedar a Palma. Una professora meva, que era de la Falange Espanyola, em va demanar per donar classes a infants de col·legis de Palma. Així vaig començar als 17 anys a fer feina a col·legis de monges franciscanes, a Palma. Llavors vaig anar fent cursets de gimnàstica mentre donava classes.

Més tard em varen proposar de fer feina a Llucmajor, a batxiller, vaig dir que sí. Allà donava totes les classes que llavors impartia la Falange: Puericultura, Cuina, Política i Gimnàstica.

Després de casar-me vàrem montar l'adrogueria, vaig deixar la gimnàstica durant dos anys però m'estirava molt. Un grup de dones de Campos em van demanar per fer-los classe i vaig començar a donar classes a ca nostra, així vaig estar uns 15 anys. Fa 4 anys que vam obrir el gimnàs aquí.

Sempre he anat fent cursets : de gimnàstica esportiva, d'aeròbic. Cada 2 o 3 anys procur anar a fer un curs, ara n'he fet bastants en relació amb la Tercera Edat.

— Quin tipus de gimnàstica practiques?

— Faig gimnàstica de manteniment, aeròbic i gimnàstica correctiva per a infants que tenen problemes de columna. Al gimnàs també fem Kung Fu i defensa personal, ho fa un professor que nom Lázaro Garcia. A l'aula de musculació ho tenim molt encarat a un manteniment on vénen homes i dones de totes les edats, això ho duu en Biel.

— Com entres a formar part del Programa del C.I.M. "Gent gran en marxa" ?

— Em vaig posar a fer gimnàstica per la Tercera Edat fa 6 anys. Abans vaig anar a Ses Escoles i vaig fer la gimnàstica durant 5 o 6 anys de tots els cursos d'E.G.B. Després vaig començar a fer-ne a S'Esplai de la Tercera Edat de Campos, però al Consell Insular es va posar en marxa un programa que es diu: "Gent gran en marxa", per a Clubs de Tercera Edat.

Es va començar a Campos, i com jo ja n'hi feia de gimnàstica la coordinadora del programa, na Dolça Mulet, va fer gimnàstica durant tres mesos per rellançar el curs, i després jo vaig tornar a seguir. Durant un any la coordinadora m'anava davant als altres pobles, quan ella havia fet tres mesos començava jo.

Així he arribat a agafar tota la part del Migjorn: Vaig a nou pobles, nou clubs: Campos, Porreres, Montuïri, S'Alqueria, Santanyí, Sa Colònia, Ses Salines, S'Horta i Calonge. Hi vaig dos dies per setmana.

Hi ha pobles on hi ha més gent, a Porreres són uns 45, a S'Alqueria uns 60, als altres pobles la mitja és entre 20 a 25.

Amb aquest programa hem fet molta de feina. Cada any solem fer una trobada on ens juntem algunes Comunitats Autònomes, al març anirem a Màlaga on serem els representants de Balears, de Màlaga, Madrid i Bilbao.

Fa dos anys vàrem anar a Madrid, l'any 92 vàrem anar a Barcelona, l'any passat es va fer aquí a Mallorca. Anam fent trobades cada any per fer un intercanvi de feina.

— Quines subvencions teniu?

— Enguany de Mallorca anirem unes 300 persones a la trobada de Màlaga i cadascú es paga el seu viatge. El Consell Insular només subvenciona el programa de Gent gran aportant el 50 %, la resta ho ha de pagar cada Club de la Tercera Edat. La durada és de 7 mesos.

— Com t'ho organitzes per dur tants de pobles ?

— Els dilluns i els dimecres horabaixa me'n vaig a S'Horta i a Calonge, i després a les 5'45 h. don classes al gimnàs. Els dimarts i els dijous faig pobles tot el dia, tres pobles el matí i quatre l'horabaixa. Al gimnàs faig classes dilluns, dimecres i divendres. Molt de córrer tota la setmana, però ho faig de gust.

— Com respon la gent gran a aquest programa?

— Ho valoren molt. Vos puc dir que hem fet un estudi per oferir els resultats a un curs de reciclatge per a monitors de gimnàstica per Tercera edat que es farà aviat, i on hi vaig com a ponent. Som tres monitors que ens hem juntat per preparar la feina, que consistirà en una classe pràctica d'allò que es fa a Mallorca damunt aquest programa.

Jo ho he enfocat molt a la salut, i m'ha donat molts bons resultats. He demanat a la gent gran, la qual ja fa estona que segueix el programa, que m'escrigues una carta posant les coses que a ells els ha aportat el programa a la seva salut.

Han sortit moltes coses bones, que jo ja veia, però que és bo que ells te les diguin. En general han millorat molt la seva salut : en artrosis es mal se'ls ha llevat molt, gent que no podia fer feina a ca seva ha pogut fer-la, s'han pogut acotar i aixecar..., prenen menys medecines, dormen més bé...

A part també han millorat el seu aspecte extern, s'arreglen més, es relacionen més... Cada any sortim a fora una vegada o dues, montam caps de setmana d'anar a fer gimnàstica i a la vegada fer turisme. Tenen un benestar i un viure que abans no tenien. Han valorat molt la relació que tenen i les amistats que han fet.

Hi ha moltes coses positives que ells valoren i que per mi és una satisfacció molt gran. Veure que una persona ha començat fent la gimnàstica a una cadira i que ara es pot aixecar, posar-se de panxa, d'esquena...per ell tot sol, em satisfà molt.

— A Campos hi participa molta gent?

— Aquí a Campos som uns 25 a 30, tota gent major de 57,58 anys fins a dues que tenen 82 i 83 anys, que han vingut sempre, de quan vàrem començar fa 6 anys i han seguit.

— Tot són dones o també hi ha homes?

— La majoria sí. Entre tots hi ha unes 200 dones i només 7 o 8 homes. A Campos no n'hi ha cap. A Porreres n'hi ha 4 i a Montuïri un des que varem començar. A S'Alqueria n'hi ha 2 i a Santanyí també. Als que vénen els agrada molt i participen.

— Al gimnàs ve gent de tota edat?

— En ve de tota edat. A les classes de manteniment vénen persones entre 30 i 50 anys. L'aeròbic ara s'ha posat molt de moda, ho practica gent jove, entre 15 i 25 anys. Dins la gimnàstica correctiva hi ha infants a partir de 6 anys fins els 14 o 15, fins que han acabat de créixer, llavors normalment es canvien a un altre tipus de gimnàstica: aeròbic, manteniment..., els darrers anys ja s'ho combinen.

Al que és la gimnàstica d'homes en vénen pocs, la majoria venen a fer màquines per musculació, com que ho tenim encarat a un manteniment, vénen homes de tota edat. En Biel, es meu home, és qui se'n cuida, es va treure el títol de monitor. Al principi jo ho feia tot, però ell poc a poc es va anar ficant, també li agrada, i ara se'n cuida més de la sala de musculació que jo.

— En general, quin tipus de gimnàstica recomanaries?

— La millor gimnàstica per a tota la gent és la de manteniment. És una gimnàstica que es fa estàtica, fora botar, fora córrer, i en haver acabat has d'haver fet del cap als peus, ho has de moure tot. Consisteix en un encalentiment global de tots els múscles, per després anar tonificant : braços, cintura, cadava, cames... i en haver acabat haver fet un poc de tot.

Un altre tipus de gimnàstica, com pot ser l'acròbic no la recoman a la gent més gran de 30 anys. És molt entretingut, es suu molt, es crema molt, s'eliminen moltes toxines..., però el fet d'estar una hora seguida botant pot donar problemes de genolls..., si és que ja se'n tenen. Normalment amb 3 hores a la setmana no passa res, és poc temps, és molt divertit i s'ho passen bé. Per a la gent jove és ideal i les classes són molt entretingudes. És important anar ben equipats, amb unes bones esportives per parar l'impacte.

— Quina és la freqüència ideal per a fer les clas-

>>>>> Segueix >>>>>>>>>>

Foto: N. vives

ses?

— El més normal són tres dies a la setmana. Si volen conèixer uns resultats han de ser constants, tant referent a salut com a estètica. Si es pot fer tot l'any és molt millor, però la gran majoria de gent només en fa a l'hivern, d'octubre a juny, i així mateix aprofiten nou mesos.

A l'estiu fa massa calor i aquí, a més, ho tenim molt bé per anar a caminar vorera la mar.

— **Per fer tant d'exercici diari segueixes un règim de vida especial?**

— Menj molt de torrat, bullit, ensalades... Seguesc una alimentació més o manco equilibrada, que en acabar la setmana hagi menjat un poc de tot però sense grasses. És molt hàbil beure molta d'aigua.

— **Quins consells ens dones per a dur una vida sana?**

— És molt important un menjar equilibrat, fer esport com a mínim tres pocs per setmana, no fa falta anar a un gimnàs, sinó que es pot anar a caminar, es pot agafar la bicicleta, una persona que visqui a un pis pot pujar 4 o 5 vegades l'escala cada dia... Avui en dia la

vida que duim és bastant sedentària, fem molta feina asseguts, de seure al cotxe, del cotxe a ca nostra, sofà, llit, menjar...

La gent es comença a mentalitzar molt que fer gimnàstica és bo, mai mous allò mateix que mous a una feina, per molta que en facis o per poca. La gent s'ha adonat compte que és necessari fer alguna cosa: anar a un gimnàs o, si es té voluntat, fer qualque cosa. És molt bo també per oblidar-se de les preocupacions... de tot, i t'ajuda moltíssim a estar bé.

Amb aquesta entretinguda conversa na Miquela ens ha trasmès la seva vitalitat, sempre somrient, amb la simpatia i el bon humor que la caracteritzen ens ha contat la seva experiència com a monitora de gimnàstica. Desitjam que la seva empenta amb la gent gran continuï, fent d'aquestes estones de gimnàstica un entreteniment i un benestar per a la Gent gran, tots sabem que s'ho mereixen !

Antònia Sitjar
Núria Vives

Una personalitat per considerar

Pot semblar excedir la nostra contrada campanera però ens sembla que als pobles hauríem d'apreciar també aquelles persones que donen nom a tota Mallorca. I donen nom per bé, donant punts favorables a la nostra terra en moltes qüestions i fins i tot essent una bona referència de Mallorca per evitar desgraciats malentesos. Fèlix Pons no és un personatge, és una personalitat en el sentit si voleu més cardenalici de la paraula. I desitjaríem que de la seva anticipada retirada en poguéssim treure fruits de saviesa política, de formalitat, de dignitat. Excel·lència seria el seu tractament més clar, llevat d'honorífiques floritures. Sr. Pons, estau convidat a ensenyar i a donar de tant en tant qualche lliçoneta als d'aquí i als d'allà.

Redacció.

TALLER ELECTRICITAT

Toni Ripoll

Electricitat de Vehicles i Barques

Ràdio - cassettes, C. D. i alarmes

Telefonia mòbil

Manteniment d'aire acondicionat

Carburació i injecció

Canvis d'oli,...

Ronda Jaume II, 55 • Tel. 65.24.76 • CAMPOS

Especialitat en Paella i Peix

Es Murters, s/n. • Ses Covetes (Mallorca)

Tel. 64.09.64

Avanç del treballs sinodals a Campos

Almanco 4 grups sinodals de tipus parroquial o diocesà s'han constituït a Campos i ja han iniciat la seva tasca tant personal com de posta en comú. La major part dels grups estan discutint i treballant, amb diversos sistemes i enfocaments, la Ponència del primer curs sobre l'evangelització. Un treball que ha de concloure amb propostes pràctiques per a evangelitzar des del nostre temps a Campos, a nivell parroquial i a altres nivells, de forma que temes com l'educació, la família, la joventut, la parròquia, els laics, seran objecte de debat en el transcurs d'aquestes sessions.

Activitats entorn a la catequesi

Fins al gener han arribat les activitats dels joves que acudeixen a catequesi de confirmació, una de les quals fou, i ben sonada, la recollida de botelles per les cases, un divendres a l'hora de la catequesi setmanal. Dir-vos que molts de veïnats varen poder aprofitar per deixar fora les seves botelles de vidre i al magatzem n'hi ha una bona taringa per dur a la Fundació Deixalles. Un detall de com de bé poden els joves i com de molt podem fer amb un poc de solidaritat i col·laboració entre tots. Molt de renou potser varen fer però molt pràctic sí que va ser i no hi ha millor lliçó que la dels calls a les mans.

També dia 2 de febrer, un altre divendres, varen participar tots els joves de la Missa de la Candelària, o la Presentació. Una missa carregada de significat catequètic i una forma que els joves poguessin conèixer un poc més l'Església.

S'esquella.

Rehabilitació / Construcció

Comença a ser hora de donar passes serioses en bé del Patrimoni Cultural del nostre poble i no ens cansarem de repetir-ho. Hem fet ja des de Ressò moltes suggerències positives "constructives", sempre procurant defugir crítiques radicals.

Aquest exemple, que veis a la foto, com molts en podríem treure, mostraria un poquet allò que no és recomanable. Les cases antigues de Campos, que són gairebé totes, cases senzilles i amb materials rurals (pedra, marès, fang, fusta) no requereixen, és més, rebutgen, els grans ornaments o revestiments, les neteges abusives, per fer "més guapo". No dubteu, si podeu, a millorar la vostra casa antiga per dins, tenint cura d'evitar destruir voltes i elements de valor però a la façana no li poseu més del que vol o requereix. Podem fer habitables les nostres cases? Sí sense cap dubte, amb enginy i esforç imaginatiu, respectant tot allò antic i

— Una rehabilitació vol passar desapercebuda per l'edifici antic, valuós.

valuós. Com? Ens hem d'encomanar a un tècnic qualificat i que tenguí respecte per la feina ben feta.

Finalment la meua recomanació a l'Ajuntament seria la d'ajudar als propietaris a plantejar una bona

rehabilitació i no falses reconstruccions o imitacions. I tot això milloraria la imatge de Campos.

El mirador.

Guillem Ferrer i Alcover "Lluent" (1912-1996).

— Guillem "Lluent", com cada any, amb en "Catxito" a les beneïdes de Sant Antoni.

La generació d'homes i dones a la qual pertany l'amo en "Lluent" són realment mereixedores d'un homenatge per part dels joves d'avui i dignes de la nostra total admiració. Aquests padrins nostres han viscut una època difícil en tots els aspectes, una infantesa sense recursos, una guerra cruel i absurda - com totes -, una postguerra plena de misèries i un segle de molts de canvis i de moltes coses noves no sempre fàcils d'assimilar. Amb tot això, han sabut fer bona cara al mal temps i han adoptat un caràcter fort i un esperit lluitador que els ha permès superar tots els temporals.

L'amo en "Lluent" és un exemple com tants dels qui han viscut de ple tot aquest segle XX. De família humil, el segon de cinc germans (tres i dues) que quedaren orfes de

mare ben petits. Després d'haver anat un poc a escola per saber un poc de lletra (més tard, de gran, hi anà un poc més els vespres), ja va començar, als vuit anys, a fer feina com a missatger a So'n Vic i des d'aleshores es va anar guanyant la vida amb diverses i variades tasques, tals com tonedor de bísties, barber, picapedrer, repartidor de llet, empleat d'ILMA, pintor... Com tants d'altres, quan ja havia complert un any de servei militar, n'hi tocà una altra racció de tres anys més durant la Guerra ("vaig arribar a pensar que el quarter era ca nostra i que en Franco era mon pare").

A més d'això, però, hem de dir que mestre Guillem era un d'aquell personatges que deixen a la Vila un buit perquè era realment una figura

— Mestre Guillem davant el cafè d' "Es Tres Molins" amb el carret de repartir llet.

popular i emblemàtica insubstituïble, conegut de tothom i amb més amics i amigues que ningú. Els motius d'aquest fet no són fàcils d'explicar. Una de les raons pot ésser les feines que féu de tracte amb el públic, però també, sens dubte, era el seu caràcter amantent i escometedor, alegre i festós, cosa que li facilitava la comunicació amb tothom, així com el seu esperit actiu i dinàmic que feia que sempre dugués trulls: cartes i postals (mantenia correspondència amb moltíssims d'amics i parents) papers fotocopiats amb escrits i cançons (que passejava sempre amb el que fou el seu darrer mitjà de transport: la seva famosa bicicleta de color verd persiana, que ja feia devers dos anys que per problemes de salut havia hagut d'abandonar), o cintes enregistrades amb cançons populars o fetes seves (lluïnt una de les seves facetes que tant li agradaven que era el cant).

La cosa, però, no acaba aquí. Ja ve d'enrera la dita que les paraules volen, però les obres romanen. Quan les seves filles, Margalida i Maria, li regalaren pel seu Sant una màquina d'escriure no s'havien pogut imaginar que aquesta seria la seva jogueta durant una dotzena llarga d'anys i que s'hi entretindria tantes hores durant la seva vellesa. Gràcies a això, ens ha deixat com a penyora un caramull de carpetes plenes de papers que tenen un interès extraordinari des del punt de vista lingüístic, cultural o històric. Hi ha gloses seves de temes

es punt

Les millors marques en:
confecció, gèneres de punt,
corseteria i bany

**Estam de
Rebaixes**

Creu, 2 • Tel. 65.03.46

CAMPOS

Joan Segura, 5

MANACOR

Motor Ocasíó Campos, S.L. **COM**

COMPRA - VENDA de Vehicles d'Ocasíó

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax. 65.24.22

07630 CAMPOS

diversos: als quintos, de les eleccions, felicitacions a qualcú, com a notes de condol a les famílies d'algun amic..... Hi ha també narracions de fets reals o mig inventades, amb títols com l'amo de So'n Fullaní o En Tomeu Metge, o En Joan Carreter, o En Joanet de Marina, o Es pastoret, o Sa Sorda, o Es Trenc, etc. També són interessants els escrits sobre sa mare, son pare o els seus padrins de So'n Toni Amer, o els seus oncles d'Es Gallicant (com aquest que publicam a continuació seguint amb aquesta secció -Coses de mestre "Lluent"- que va començar ell mateix fa algun temps i que esperam poder continuar). També hem de destacar la seva sensibilitat per valorar tot allò que fos tradicional de Mallorca, sobretot el llenguatge,

ric i expressiu, heretat dels avantpassats, que avui dia tendeix a simplificar-se i a empobrir-se i que es reflecteix al seu extens recull de cançons de foravila (del segar, del batre, del vermar, de les verges...) o a la llarga llista de prop de dos milers de refranys, expressions i dites populars que va arribar a apuntar.

Per tot això, li volíem dedicar aquestes línies com a modest homenatge i només hem de dir, finalment, que en "Lluent" serà sempre viu dins el record de tots els qui el coneguérem.

Sebastià Covas.

Foto: Foto Vidal

— El padri "Lluent" que ensenya de pintar persianes als seus néts, en Jaume i en Guillem (en Pere encara no hi era).

Coses de Mestre "Lluent" — Es Gallicant —

Això és una eixida d'una madona de possessió i un pastor. Això no és cap rondalla perquè va passar de bon de veres a Es Gallicant que és una possessió molt bona i molt guapa. Hi ha un molí de treure aigua i un gran hort. El senyor era molt bon homo, era don Cosme Prohens "Xorc".

L'amo d'aquest lloc, o siga, s'arrendador, era un conco meu, en Llorenç de Son Toni Amer, que era germà de ma mare, es major d'onze germans, i sa seva dona nomia Inès Burguera i de malnom li deien de Ca's Pi, nascuda a un llogaret de Ses Salines que se diu Ca's Perets. Tenien un pastor, que li deien "es pastor Melero", molt anomenat.

Jo vos rall de l'any quaranta, o quaranta-un o dos o tres, no mireu prim. Això va passar quan se va haver acabada sa Guerra Civil Espanyola del 1936. Per aquelles saons fèiem pa de tot manco de farina de blat, en fèiem d'ordi, de faves, de ciurons i, fins i tot de guixes, no deixàvem res per verd.

De molts d'anys enrera a ses possessions s'usava que s'horabaixa es pastor cesnia sa farina pel s'endemà pastar. Solien pastar dos pans de devers tres quilos per a cada persona cada vuit o deu dies.

Un vespre es pastor posava llevat per pastar en bon matí en rompre s'auba i quan es pastor tenia es pa tou i es forn bé per enforar cridava sa madona i ells dos enforaven es pa i un parell d'esclafades per ets al.lots.

Es pastor manjava sa pala i sa madona li posava es pa damunt i ell l'enforava. Per totes ses possessions i cases de pagès s'usava passar un parenostro es temps que feien aquesta feina i quan sa madona va posar es primer pa damunt sa pala va dir:

— Ara passarem un parenostro a Sant Bernat, perquè no surti cruu ni cremat.

I respon es pastor i diu:

— En podem passar un per Sant Jordi, perquè en tornar-hi no tenga tant d'ordi.

I va respondre sa madona i va dir:

— En passarem un per Sant Joan i tu t'hauràs de menjar es que et daran.

Es vostro amic, Guillem Ferrer i Alcover.

MATEU NICOLAU URREA

Gestió i assessorament fiscal i empresarial

Síquia, 12 · Campos A 10 Tel. 65.03.45

Recordança per Mestre Guillem "Lluent"

Éreu homo molt present
i de vós jo vull parlar
sempre m'he de recordar
quan jo anava a ensabonar
per aprendre d'afaitar
amb mestre Mateu "Lluent".

Record moltes de vegades,
vós ja fèieu de lleter
i es diumenge a lo darrer:
au! Pere, si quedes bé
i em pegues dues tirades.

Es vostro germà, es barber,
que també feia cançons,
sempre deia: quins collons!,
tu sempre tard mos fa fer,
vénga, jo t'afaitaré
i de via que faré
te soaràs es calçons.

Moltes n'heu hagut de fer,
mestre, vós, per poder viure,
barber, pintor i lleter,
fer gloses i hasta escriure.

Quan vós fèieu de lleter
que s'aigo amb gran més anava
sa llet mai no s'acabava

per molt que haguésseu de fer.

Quan vàreu fer de pintor
que pintàveu persianes,
madonetes apurades
jo vos podré fer un favor,
per pintar som es millor
pint per qualsevol racó
cuines, cambres i façanes.

Quan vàreu fer de barber
per ajudar es vostro germà,
molts n'haguéreu d'afaitar
sense cobrar cap doblor.

Poc a poc perdéreu vista
i vos vàreu retirar
i solíeu enviar
qualque glosa a sa revista.

Mai vàreu perdre es coratge,
per aquí n'hem de passar,
un avui i un demà
ningú té cap avantatge.

Vos sentíeu molt ferit,
de salut no anàveu bé
i sempre recordaré
sa visita que vos vaig fer

i em mostràreu tot lo escrit.

N'hi havia de ben bones
de política i de picat,
i sempre vos ha agradat
parlar un poc de ses dones
i des qui han comandat.

Allà fareu moltes coses
que aquí no poguéreu fer,
amb un llapis i un paper
ensenyau-los a fer gloses.

Que ningú ho prengui a broma,
glosàveu de lo millor,
vos recoman al senyor
i vos envia una oració
es vostro amic, en "Coloma".

Sempre queda un successor
i jo no em vull comparar,
però en Vidal se'n va anar
i en Lluent va seguir-lo,
si n'hi ha cap de millor,
ja pot començar a cantar
i fer-los una cançó.

Pere Barceló.

Bar Mercantil

Nova direcció
Lourdes Calafat

Plaça Creu, 23 • Tel. 65.07.27
07630 CAMPOS

Taller Mecànic

CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

CELLER
Ca'n
TONI

*El primer establiment
de Mallorca amb un
sistema revolucionari
de preparar la carn
al "grill"*

Oest, 8 • Tel. 65.27.54 • CAMPOS

Per què una Cooperativa?

A vegades els treballadors es troben amb la "papereta", la difícil "papereta" de convertir-se en empresaris. Això sempre sol succeir quan les coses van malament, és a dir, quan l'empresa a on es treballa està apunt de fer fallida.

També, es dona, actualment amb molta freqüència, que els treballadors siguin acomiadats de la seva feina, per circumstàncies que ara no vénen al cas, i en tal situació, es concreta amb l'Administració el cobrament de subsidi d'atur tot d'una vegada, amb el compromís d'iniciar un petit negoci o constituir o entrar en una cooperativa.

S'esdevé, en altres ocasions, que grups de professionals treballadors, etc, de la mateixa professió, similar o complementària, volen organitzar-se i decideixen fer una societat de feina en comú.

En el cas d'aquests supòsits descrits, és molt probable que s'arribi a plantejar la constitució d'una cooperativa, pensant que és la solució per resoldre els problemes que ens vénen a damunt.

Les cooperatives són d'aquelles coses que tothom n'ha sentit a parlar, que no se'n sap quasi res i que se'n diuen sempre un parell de tòpics i això és tot.

Naturalment és molt normal que se'n sapiguin poques coses ja que no s'ensenya enlloc.

Per endavant direm, que en el breu contingut d'aquest article no s'aprofundeix sobre la bondat o conveniència de les cooperatives. Ens conformaríem a desmitificar o altre dit, normalitzar l'opinió que es té sobre aquestes societats personalistes, encara que, d'una forma breu i esquemàtica.

Per això sols s'exposen unes simples reflexions des de l'òptica de l'economia d'empresa, afirmant en primer lloc que, sigui quin sigui l'objecte del negoci, explotació o empresa, s'haurà d'analitzar la seva viabilitat econòmica, és a dir, la capacitat per si mateix de generar guanys, la qual cosa vol dir, assegurar i fer números i comprovar que els ingressos resultin superiors a les despeses en el període contemplat.

La segona reflexió que es proposa no és menys important que la primera, i és feta des de l'àmbit de l'organització d'empreses, i consisteix a fer veure que

una cooperativa està formada per dues organitzacions superposades, la laboral i la social. Per entendre'ns, la primera vol dir que hi ha treballadors que han de complir les instruccions i ordres dels seus directius o caps. I la social que significa que tots els socis tenen el mateix poder de decisió (cada soci igual a un vot) i que en conseqüència són iguals.

Però, el que volem dir amb això, és que s'ha de tenir la "formació-educació" suficient per entendre que en aquesta comèdia cadascun representa dos papers, un de treballador o directiu, segons mèrits o qualificació, i l'altre de soci-propietari a l'assemblea, quan aquesta prengui les decisions més transcendents per la cooperativa.

La qüestió no és fútil, de l'equilibri de les dues organitzacions és més que probable que depengui l'èxit de l'empresa. És la consciència del soci-treballador del que du entre mans: una societat personalista que té moltes possibilitats d'afrontar els problemes del mercat, així com també resoldre les necessitats de feina, habitatge, comercialització, etc dels seus socis.

Per assumir aquest paper-protagonista de soci d'una cooperativa, hi ha un camí per recórrer, un camí d'aprenentatge, d'hàbits democràtics, de tolerància i també, perquè no dir-ho, d'uns mínims coneixements sobre l'economia de l'empresa. En definitiva, no és més que la iniciació en el món de la Cooperació, qüestió que alguns defensam que ja hauria d'haver començat a les escoles.

*Pere Albertí Huguet,
Economista
Gener 1996*

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults

Dr. Miquel Bennàssar i Obrador

Formació amb títol Universitat del Sud de Califòrnia
Estomatologia general, Ortodòncia, Pròtesi.

Dra. Paloma Caballero

Doctora en Ortodòncia per la Universitat de Barcelona

Dr. Albert Caballero

Implantaments dentals

IMECO · ASISA · SANITAS · MARENOSTRUM · NOVOMEDIC · PREVIASA

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)

Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics

Equilibrat Electrònic

Servei de Reparació vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)

Tel. 65.21.93 · CAMPOS

PREMI PELS SERVEIS SOCIALS CAMPANERS

Els serveis socials campaners han estat guardonats amb el segon premi per la Federació de Municipios y Provincias. Amb aquest premi es reconeix l'ajuda que es presta als sectors més desenvolupats del nostre poble. El jurat, que es va desplaçar a Campos per fer una anàlisi in situ, va valorar especialment l'assistència domiciliària i el fet de dur menjar a casa seva a les persones de la Tercera Edat que ho necessiten.

MIQUELA NICOLAU GUANYA EL PREMI COSTITX

La pintora campanera afincada a Palma Miquela Nicolau va guanyar el primer premi al certamen de pintura de Costitx. Un premi que es ve a sumar als nombrosos guardons que ja posseeix.

TROBADA DE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA I SA NOSTRA

Dissabte dia 10 de febrer es va organitzar conjuntament per l'Associació de Premsa Forana de Mallorca i Sa Nostra una trobada amb l'objectiu de refermar els vincles de cooperació, establerts per l'entitat bancària i l'Associació.

Va començar la diada amb un encontre futbolístic, seguidament es va mostrar la nova seu central de SA NOSTRA i després hi va haver un dinar per a tots. Aquest encontre va servir per renovar compromisos i animar-se mútuament en el servei envers el poble.

ENSENYAMENT SECUNDARI A CAMPOS PEL CURS VINENT

Hem rebut informació oficial del Ministeri d'Educació i Ciència sobre els projectes per a l'any vinent de l'Ensenyament d'Educació Secundària (ESO) a Campos. La nota diu que es procedirà a la contrucció immediata d'una nova secció en un dels dos edificis de l'Escola Pública, per a l'Ensenyament Secundari, que cobrirà les necessitats del cens

escolar de Campos. Aquesta secció dependrà de l'Institut de Lluçmajor. Està previst que la nova secció entri en funcionament a l'inici del proper curs escolar.

OPOSICIONS A CORREUS, INSALUD, INSERSO

En aquests mesos primers de l'any totes les administracions públiques han de publicar al Butlletí oficial de l'estat (BOE) la seva oferta pública d'ocupació, és a dir, les places que tenen vacants i pensen convocar per a cobrir per concurs-oposició o oposició.

Tenim dos exemples: a Correus ja estan CONVOCANDES les places tant per a ajudants postals com per a auxiliars postals. Hi ha 250 i 1750 places respectivament. Informació al BOE d'11 i 30 de gener.

L'altre exemple es refereix tant a l'INSALUD com a l'INSERSO on ja s'ha publicat l'oferta que hi haurà però encara no s'han convocat.

De totes maneres a moltes empreses públiques (com per exemple SEFOBASA com ja informàrem o FICOBAL etc) i a l'administració tenen una BORSA de sol·licitants o demandants de feina i convé apuntar-vos enviant-hi currículums o fent les sol·licituds corresponents. Vos recordam el telèfon gratuït del Govern Balear d'atenció al ciutadà: 900-321321.

AJUDES PER A LA JOVENTUT I LA FAMÍLIA

Per enguany, 1996 i fins els 29 de març es podran presentar les sol·licituds d'ajuda o subvenció per a realitzar programes d'activitats que tinguin per finalitat la conscienciació, promoció i integració social de la joventut o la família. Han d'esser sol·licitades per associacions o entitats no lucratives que tinguin per fins els de caràcter assistencial i realitzin activitats en benefici de joves i famílies. També ho poden sol·licitar persones que estiguin en igual disposició.

No poden ser entitats esportives ni es podran demanar ajudes per viatges d'estudis ni per activitats docents o similars.

S'haurà de presentar, a més de documentació acreditativa general, un programa o projecte de l'activitat a realitzar junt amb el seu pressupost.

Per a major informació cridau per tel. al 176414.

GOVERN BALEAR

Conselleria de Governació

INSCRIPCIÓ DELS JOVES PER AL SERVEI MILITAR: L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Durant el primers mesos de l'any al municipi de residència o al de naixement i en virtut d'una Llei que obliga tothom, tots els joves que compliran 17 anys, nats el 1979, s'han d'inscriure per forma l'allistament per al servei obligatori militar.

Això dona peu perquè vos informem també, com ja sabreu, de que també podeu complir amb el servei obligatori (tant discutit per altra banda) mitjançant L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA. Objectar és un dret fonamental de tota persona quan certes obligacions incorren en violacions de la consciència personal, dels sentiments més íntims i propis. Per tant és una cosa personal, de cadascú.

L'objecció s'ha de SOL·LICITAR almanco dos mesos abans de la incorporació al servei militar.

Com sol·licitar-ho i a on? Amb una instància que heu de fer, amb les vostres dades personals i domicili, al·legant els motius de consciència, els llocs preferits per a prestar servei social i aportant quina és la vostra situació militar (document que es sol·licita al Centre de reclutament). Aquest paper es pot presentar per correu o a la Delegació del Govern sempre amb fotocòpia de DNI i dirigit al "Consejo Nacional de Objeción de Conciencia" i si en 6 mesos no vos han contestat es preveu que ja sou

objectors.

La prestació social substitutòria (avui dura 13 mesos) es pot realitzar de moltes formes i a molts de llocs diversos. A Campos també es podrà realitzar a l'Obra Cultural Balear ajudant a tasques de dinamització cultural.

JOVENTUT AMB EUROPA: AJUDES PER INTERCANVIS

Es finançarà fins al 50% dels projectes que mereixin subvenció i que tendeixin a intercanvis de grups de joves entre dos o més països comunitaris de 15 a 25 anys amb un propòsit educatiu coherent. Es consideren prioritaris: si reuneixen joves de medis desfavorits, si l'intercanvi agrupa joves de diferents procedències i orígens o circumstàncies socials, si afavoreixen la realitat de la Unió Europea, si afecten o 4 o més països, si ajuda a la participació activa dels joves, si s'inclouen zones de la CEE amb dificultats.

Es poden presentar les instàncies per intercanvis de l'1 de setembre al 31 de desembre fins dia 1 de maig. Per projectes a realitzar als primers 5 mesos del 1997, fins dia 1 d'octubre. S'han de presentar als Serveis de Joventut de cada Comunitat Autònoma, i en el cas de Balears, a la Direcció General de Joventut i Família (Pont d'Inca 07141). Podeu informar-vos-en al Tel. 176414.

AJUDA AL TERCER MÓN: PROSUD I SETEM

Aquestes Organitzacions No governamentals (ONG) tenen com a objectius dur endavant projectes

de cooperació amb el Tercer Món, amb els pobles del Sud. No tenen adscripció religiosa ni política, segons declara el seu programa i a Palma es troben al C/ Montision, 14, tel. 728839.

El SETEM està especialitzat a enviar voluntaris al tercer món i promou els anomenats Camps de Solidaritat pels quals han passat més de 2400 joves. Enguany tenen un Programa en tres fases: inscripció (fins el 20 de febrer), formació (3 caps de setmana de març i abril), viatge i estada (agost) i difusió posterior (a partir del retorn).

CICLE INSTRUMENTAL I CONCERTS FAMILIARS DE LA CAIXA

El Servei de Música de la Fundació La Caixa, al Gran Hotel de Palma, plaça Weyler, organitza fins al maig activitats musicals realment apropiades per a diferents gusts i per a tota la família.

Teniu encara a l'abast tres concerts del Cicle Instrumental a les 20h a la seu de la Fundació (la qual val la pena visitar) els dimarts dies 2 i 26 de març i el 16 d'abril. Val a dir que el 26 de març tenim un programa per un quartet de corda i un altre de piano pel manacorí Andreu Riera, una jove promesa de la música.

Els Concerts familiars són els dissabtes 24 de febrer, 9 de març, 20 d'abril i 4 de maig i el diumenge 24 de març. Tots a les 12 h. a la seu del Gran Hotel. Tots sota el suggerent títol "Els altres instruments ... i els de sempre".

El preu de les localitats és absolutament popular i assequible.

Fundació "la Caixa"

QUÈ ÉS EL CIDEM?

Es tracta d'un centre d'informació dels drets de la dona. Evidentment, per i per a dones, joves i majors. Vol ésser una ajuda per a desenvolupar el programa d'igualtat d'oportunitats i a més un servei especialitzat i específic per a orientar les dones amb problemes, víctimes d'abusos, maltractades, amb mancances, etc.

A Palma el podeu trobar al Carrer Portella, 11, 1er. Hi podeu anar personalment o cridar per telèfon al 722551 o 725741 a més d'escriure les vostres consultes per correu.

Ca'n Juan

BAR - HAMBURGUESERIA

Enginyer Gabriel Roca, 61

Tel. 65.63.72

COLÒNIA DE SANT JORDI

Informe 95 Amnistia Internacional

Com cada any per aquestes dates ha sortit a llum l'informe 95 d'Amnistia Internacional. Ha sortit a llum el que molta gent voldria mantenir en la fosca, en l'obscurantisme dels torturadors, violadors i criminals emparats per ideologies, estats o corporacions policials on troben impunitat els atemptats contra els drets humans.

El treball d'Amnistia Internacional està encaminat a denunciar les violacions dels drets humans que cometen els governs.

El treball es realitza principalment de cara a:

— Obtenir la llibertat dels presos de consciència: és a dir gent empresonada per qüestió d'idees que no ha emprat la violència o

propugnant el seu ús.

— Aconseguir que es jutgin amb rapidesa i imparcialitat els presos polítics.

— Aconseguir l'abolició de la pena de mort i l'erradicació de la tortura i altres tractes cruels als empresonats.

— Posar fi a les execucions extrajudicials i a les desaparicions.

Aquesta associació és independent de qualsevol govern, ideologia i credo religiós. Sols vol potenciar i protegir els drets humans en el context de qualsevol ideologia i situació.

Actualment compta amb més de 1.100.000 membres que financien la seva organització i campanyes.

L'informe que publica cada any reuneix la tasca feta durant l'any anterior, és a dir que ara ha sortit el que preocupà a l'organització en el decurs del 94.

L'informe està classificat per països i volem fer-vos cinc cèntims del que comenta en el capítol dedicat al "Reino de España".

— Denúncies de mals tractes per part de funcionaris encarregats de fer complir la llei. 267 denúncies s'havien fet en el 93. Els agents solen ser sistemàticament indultats.

— Accions del grup armat base Euskadi Ta Askatasuna -ETA- (Pàtria Basca i Llibertat): 13 morts (4 civils entre ells) i més de vint ferits.

— Vigència de la legislació especial relativa a grups armats.

Els detinguts o sospitosos de pertànyer o col·laborar amb banda armada poden restar incomunicats més de cinc dies sense dret a designar el seu propi advocat.

Aquestes dades que esbossam es detallen a l'informe. El que podem extreure com a conclusió és que per l'any que ve continuaran apareixent notícies relatives a l'Estat Espanyol i hauran d'emfatitzar el tema del GAL que molt lúcidament s'ha anomenat el braç armat del partit vergonyosament anomenat "socialista" espanyol. No fan ni han fet honor al nom que duen i rera ells hi ha una història de gent digna, obrera i lluitadora que no es mereix aquest tipus de mals jugades.

Una violència ve donada per l'odi que tenen els privilegiats que volen mantenir el seu status: és la violència feixista. Una altra violència dels desclassats, dels oprimits.

Ambdues formes són reprobables en el seu sentit últim.

Quan no serà necessària l'existència d'associacions com Amnistia?. Quan s'entendrà que la violència sols genera més violència?. Quan comprendrem que un torturat és sempre un estranger en la vida, un mutilat?. Quan s'entendrà l'absurd de la pena de mort?.

Els educadors haurien d'intentar comprometre's en una resposta que encoratjés a un futur millor i proper.

Montserrat Alcaraz

Botiga

CA NA MEL

Alimentació, Merceria,

Perfumeria,

Ceràmica Mallorquina

Carrer Sant Blai, 3 • Tel. 65.07.44
07630 CAMPOS

Sabem administrar disciplina els pares i els mestres? (I)

Durant els darrers vint anys s'ha posat en tela de judici la paraula **disciplina**, especialment a l'escola. Els educadors progressistes no volien ni sentir-ne parlar, procuraven substituir-la per altres paraules d'un to més suau: convivència, relació, etc.; s'aplicaven eslògans que havien triomfat el maig del 68 com "prohibit prohibir". Si a tot això hi afegim la importància dels mitjans audiovisuals (televisió, ràdio, cinema, etc.) que també han anat escampant aquest missatge, arribarem a la situació actual de desorientació i desequilibri.

Quan es comenta aquest fet solen sentir-se les frases següents: "s'ha passat d'un extrem a l'altre", "abans s'exigia molt i ara no s'exigeix gens", "abans no es podia fer res i ara es deixa fer tot", "abans tothom respectava els seus pares i ara no els respecta ningú", "si jo hagués contestat així al meu pare m'hauria girat els morros", etc. Això indica que es viu d'una forma que no ens convenç, que estam desorientats. Que actuam d'una forma perquè la societat ens indueix a fer-ho d'aquesta manera, encara que no ens agradi.

La cosa certa i segura és que s'ha perdut un cert nivell d'autoritat, uns més que els altres. A l'escola els mestres i les mestres es quixen que no poden posar ordre als seus alumnes perquè a casa els pares els deixen fer el que volen. Els pares pensen que és a l'inrevés. I d'aquesta manera van passant els anys sense posar-hi remei. De tant en tant sentim consells en aquest sentit, llegim llibres sobre el particular i quan pensam que ens han convençut sobre una possible forma d'actuació i arriba l'hora de la pràctica no ens surt res de bé, i per inèrcia tot segueix com abans.

És possible mantenir disciplina a la classe o a les cases? És possible que els pares i els mestres puguin mantenir la seva autoritat? És possible tenir una bona relació entre pares i fills, entre alumnes i mestres i al mateix temps seguir unes instruccions físiques, morals i mentals, és a dir, disciplinàries? Crec que totes les contestacions a aquestes preguntes són rotundament afirmatives. Per si de cas puc contribuir a orientar en aquest sentit, en un pròxim article o en uns quants parlarem de com es pot fer per mantenir un nivell disciplinar adequat i conservar l'autoritat. No oblidem que molts pedagogs, és a dir, educadors, s'han posat d'acord a fer la següent afirmació: **Sense autoritat no és possible l'educació.**

Joan Lladonet

Què passa amb els fems?

L'any 1986 vàrem generar a l'estat espanyol més de 10'6 milions de tones de residus sòlids urbans, que és l'equivalent a 29.000 tones de residus cada dia. Amb els fems que produïm a l'estat espanyol en un any podríem omplir una illa de cases de 100 x 100 metres de base i més de 5 Km d'altària.

Totes aquestes dades són de fa 10 anys perquè les d'avui en dia són realment esgarrioses; el consumisme creix desmesuradament, però la gent pareix que es va conscienciant una mica més que no anam pel bon camí. No hauria de ser massa tard.

Consumim diàriament tot tipus de productes envasats en llaunes, pots, botelles de plàstic, envoltoris de productes, i un llarg etc... Tot això va a parar inconscientment als poals dels fems de les nostres cases, muts receptors de les nostres compres d'usar i tirar.

Entre un 10 i un 20 % dels nostres doblers els gastam inútilment pagant l'envàs que anirà directament als nostres poals de fems, és a dir, entre un 10 i un 20 % dels nostres doblers els invertim comprant fems. Això no acaba aquí perquè també haurem de continuar pagant per desfer-nos dels residus que abans hem com-

prat.

És possible aprofitar els residus i convertir-los en una autèntica font de riquesa amb el doble benefici d'evitar la degradació ambiental i d'estalviar primeres matèries i recursos esgotables.

La majoria de les fraccions dels fems que tiram són transformables com a primera matèria pel seu nou ús, algunes es poden reciclar i una gran part podria ser retornable.

Està ben clar que l'única manera de solucionar tot això és produint menys i recordant que la nostra elecció com a consumidors pot influir bastant en la decisió del productor.

Fa més de 20 anys els temes mediambientals no tenien gaire renom en la nostra societat, però avui en dia és el tema central de la nostra època, i uns dels problemes més greus és com eliminar els residus que generam, i ho serà molt més al segle XXI. Desgraciadament hem estat massa ràpids a destruir i massa lents a actuar.

Guillem Burguera

Vivim enganats?

Joan Adrover i Mascaró

a aquest tema m'he topat amb una partida d'amics que havent-lo llegit no havien entès exactament què volia dir jo amb "viure enganats". Segurament convé per tant que ho expliqui un poc més.

Allò que voldria anar aclarint entre tots els enquestats és si de qualche forma som estafats a nivell col·lectiu. Si tenim dret a rebre uns determinats serveis sanitaris, d'educació, culturals o d'esplai i no arriben mai, o només ho fan amb comptagotes i encara d'una qualitat molt deficient, no és això una manera d'estafar-nos? Si un dels engranatges més importants de l'economia és el sistema fiscal -pagar uns impostos- que teòricament ha de servir per repartir o administrar equànimament aquestes quantitats astronòmiques de doblers recaptats entre la població, trobau que hi ha un sistema just? Rebem allò que ens correspon en funció del que aportam? Per què som capaços de discutir per sis o set pessetes que un plaer no ens torna de canvi i no feim res quan es tracta de sis o set milions de pessetes de canvi que l'Estat no ens torna al conjunt del nostre petit país? Per tot això i moltes altres formes d'estafa col·lectiva crec que val la pena de parlar-ne i que tothom qui vulgui hi digui la seva amb total llibertat.

La persona que avui contesta el qüestionari té 38 anys, és casat i és pare de dos fills. S'ha estimat més que no surti publicat el seu nom. Fet i fet el que realment ens interessa és conèixer quantes més opinions millor i si l'anonimat ha d'ajudar a qualcú a expressar-se més lliurement ho hem d'entendre i acceptar.

La primera pregunta era: **Creus que vivim enganats? Per quins mecanismes?**

"Des de petits, tant els nostres familiars com les institucions (escola, Església, etc) ens inculquen uns coneixements que consider molt limitats. Jo no record que mai m'hagin ensenyat a "anar més lluny" del que aquelles institucions veuen com a convenient per a elles. En aquest sentit sempre m'he sentit molt limitat per part d'aquest sistema d'educar. Si ens fixam en l'ensenyament religiós, la base és creure en Déu. Però no t'ajuden a descobrir-lo allà on realment es deu trobar, que és dins nosaltres mateixos. És en aquest sentit que jo em sent enganat, manipulat o estafat, com li vulguis dir"

2) **Quines conseqüències té aquesta mangarrufa**

col·lectiva dins la nostra societat?

"Una societat i uns éssers monòtons. Per tot et trobes els mateixos esquemes mentals i al cap i a la fi aquesta monotonia ens aboca al consumisme desmesurat però molt ben dirigit per aquelles persones que es fan d'or a partir del nostre consumisme"

3) **I a tu particularment, com t'afecta?**

"A la meua edat no em queda més remei que anar amb la gran massa. Però això no em satisfà perquè interiorment segueix pensant que hauria d'actuar i viure d'una manera molt diferent. Però em falta l'energia que una educació alliberadora m'hauria proporcionat.

4) **Què fas per defensar-te d'aquesta manipulació?**

"Intent no creure un 90% del que els mitjans de comunicació proven d'aficar-nos dins el cervell. I del 10% que trob creïble no sempre ho veig tot acceptable.

Intent lluitar amb els pocs mitjans que tenc (ajudar a una formació política honesta, cercar llum en algunes lectures, comunicar-me amb altres persones, etc)

5) **Vols afegir res més?**

Trob que es té massa poc en compte l'existència dels mecanismes que fins i tot actuen dirigint els governs. Això fa que tot i que qualche dia arribem a una situació socio-políticament justa tendrem per damunt del nostre Govern aquest control supragovernamental. I contra això sí que em sent totalment impotent..."

Amics lectors, fins el mes que ve. Seguirem tractant aquestes qüestions amb la màxima sinceritat possible.

SA CIMENTERA, S.A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ
FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 - 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

Eleccions Generals 3M, una bona oportunitat per al nacionalisme

NACIONALISTES DE MALLORCA

Amigues i amics, abans d'hora, i molt més tard del que hauria convingut, ens tornarem a trobar davant les urnes en unes Eleccions Generals.

El proper 3 de març tindrem l'oportunitat de manifestar el nostre parer, serà el moment d'escollir les persones que durant quatre anys ens hauran de representar al Congrés i al Senat de l'Estat Espanyol.

El PSM es presenta a aquestes eleccions amb un objectiu ben clar: aconseguir l'acta de diputada per **Maria Antònia Vadell**, candidata al Congrés per la coalició que formam amb el Partit Socialista de Menorca i amb l'Entesa Nacionalista i Ecologista d'Eivissa.

Aconseguir l'objectiu fixat és possible; el PSM ja ha aconseguit sumar els 46.000 vots que aproximadament es necessitaran per obtenir un dels diputats que representin les nostres illes a Madrid. Repetir aquesta fita depèn de tots i de cada un dels que pensen que la nostra és una opció de debò; ens avalen 20 anys de feina coherent, compromesa amb un projecte de país i per la terra nostra. Ara, per tot això, i per continuar la tasca a l'àmbit de les Corts Generals, demanam el vostre suport.

Des del PSM de cap de les maneres podem admetre que aquesta sigui una confrontació electoral entre esquerres i dretes centralistes. En relació a ca nostra es poden fer els mateixos retrets al PP i al PSOE; a cada un d'ells, i a tots dos a la vegada, els hem d'agrair l'estat de les competències i la situació de la nostra comunitat. Ells ens han representat fins ara i aspiren a tornar-ho fer, és ben hora de prescindir de representants que s'esvacien en el comú de

dos grans grups parlamentaris i que ben aviat passen a ser pulsadors, teledirigits, del SÍ i del NO.

El monopoli del vot per part de PP i PSOE, tot i ser legítim, ha tingut conseqüències nefastes per les Illes. Ara ens hi jugam massa, tenim l'oportunitat d'obtenir representació, "sense missus ni intermediaris", i cal aprofitar-la.

El nostre ferm compromís, amb tots vosaltres, s'encamina a la defensa de la Nostra Terra i dels interessos dels seus habitants (amb tot el que això suposa), sense claudicacions, erradicant l'especulació fàcil i el predomini d'interessos partidistes de formacions foranes que tenen ben clar què és el que del nostre país més el interessa, i dels quals tot just en concixem els missatgers.

EL PSM VOS CONVIDA

Els membres de l'Agrupació Nacionalista PSM-Campos volem recordar-vos que seguim a la disposició de tothom, com sempre al carrer Racó nº 8.

El proper dissabte 24 de febrer, Maria Antònia Vadell, candidata al Congrés dels Diputats ens acompanyarà al Mercat, i l'endemà, diumenge 25, ella mateixa, participarà a l'acte públic que celebrarem a Es Modern a partir de les vuit, i al qual vos convidam a tots.

Vibrats Lladó, C. B.

*Biques pretensades
Taulons de formigó
Gordineses, escales i forns*

Jaume I, s/n. - Tel. 65.06.75 - CAMPOS

**CRISTALLERIA
PERELLÓ**

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1

Tel. 65.00.95

07630 CAMPOS

**botendències
biga...**

*Moda Home / Dona
Exclusiva Texans Caroché*

**Major, 4 - Local D • Tel. 65.09.34
07630 CAMPOS**

Sa Pesquera

Per començar una nova temporada, com és tot un any que ens espera, el Club Esportiu de Pesca Campos va celebrar dia 18 de gener l'Assemblea General Ordinària. Aquell vespre, els millors pescadors de l'any 1995 reberen el seu trofeu i felicitacions davant tots els assistents a la festa.

Després d'això i seguint l'acta del dia el tresorer va donar un informe clar del moviment dels doblers del club, així com altres temes d'interès per als socis.

També hi va haver modificacions dins la directiva. Va esser i per sorpresa de molts, la cessió del president Tomeu Julià, que per molt que li plorassin que es quedàs, ell ho tenia ben pensat. És un home que es retira del càrrec ben orgullós i satisfet, el mateix que tots els socis n'estan d'ell. Mostra d'això és la placa que va rebre pel temps que ha dedicat al club.

També va tenir lloc aquest dia un reconeixement especial i obsequi per part del Club a Joan Llompart per la seva excepcional actuació al Campionat d'Espanya de Pesca de Fondeig, on aconseguí el tercer lloc.

I la primera prova de l'any i única a la seva modali-

tat fou dia 28 de gener, era la quarta edició de la prova Pau Ballester i la modalitat era el Surf-Casting o llançat. La prova es va fer a la platja de Ses Covetes i com us podeu imaginar els que coneixeu la zona, les pescades no varen rompre la balança. El millor va esser en Miquel Salom, seguit d'en Joan Mas. També s'endugué Trofeu en Guillem Suñer per la peça major i na Francisca Ferrà com a primera femina classificada.

Jaume Clar
febrer 1996.

Per a qualsevol informació a Ressò, trucau al:
65.04.51 (Antònia) • 65.24.59 (Esteve)

Servei i Venda

Rafel Pomar

Historiador Talladas, 9
Tel. 65.07.83 - Fax. 65.22.58
07630 CAMPOS

Cristalleria CAMPOS C. B.

Joan Oliver Bordoy

Pere Ferran Vaquer Silvar

Carrer Llibertat, 27
Tel. 65.04.20 • 07630 • CAMPOS

BAR - RESTAURANT

CA'N CÓS

Especialitat en Cuina Mallorquina, Grill
BANQUETS • NOCES • COMUNIONS

Ctra. Santanyí, s/n. - Tel. 65.27.87
07630 CAMPOS

Bàsquet

Com va? En el bàsquet campaner les coses ja s'han aclarit molt i tots els equips ja han agafat el seu nivell de joc.

L'equip **Senior Masculí** ja ha acabat la lliga regular amb uns números que ho diuen tot: 14 partits perduts i cap de guanyat; 644 punts a favor i 986 en contra.

A aquest equip encara li manca jugar un play-off, on s'intentarà aconseguir alguna victòria i es treballarà per aconseguir que els jugadors perdin la por a una categoria que, per joventut dels campaners i la manca de jugadors alts, els ha estat grossa.

Després de començar la temporada malament, l'equip **Senior Femení** ha aconseguit acabar la primera volta amb un nivell de joc bo, que si aconsegueixen mantenir al llarg de la segona volta els permetrà ocupar uns dels primers llocs de la classificació. Els números d'aquest equip són: setè classificat de 15; 6 partits guanyats i 8 partits perduts; 723 punts a favor i 726 punts en contra.

L'equip **Junior Femení** està a punt d'acabar la primera volta sense conèixer la victòria, ara bé, només les lesions, que han deixat a l'equip amb sis o set jugadores, els ha impedit guanyar qualche partit que pel que havien fet fins als darrers minuts es mereixien guanyar. Continuen millorant partit a partit.

Amb la victòria aconseguida davant el Son Servera, l'equip **Cadet Masculí** ha aconseguit abandonar el

darrer lloc de la classificació i que d'aquesta manera els resultats reflecteixen en part, aquesta millora que van fent a poc a poc, però sense tornar enrera.

A punt d'acabar la primera fase de la lliga l'equip **Cadet Femení** continua la seva espectacular remuntada, ocupant el darrer lloc de la classificació durant 5 jornades, que els ha col·locat al 3er lloc de la classificació amb opcions de quedar segones.

Les petites de l'**Infantil Femení** continuen la seva feina i malgrat han estat a punt d'aconseguir guanyar algun partit, encara no coneixen la victòria, però continuen treballant bé i amb ganes.

Ja per acabar només resta dir que quan encara tots els equips estan en competició, ja s'està preparant la propera temporada on hi pot haver molts canvis.

Miquel Oliver i Bauzá

33

NOU

VITARA DIESEL

Agent Oficial:
VICENÇ LLADÓ VANRELL
 Costa i Llobera, 65 - Tel. 65.02.63
 07630 CAMPOS - Mallorca

TRANSPORTS MESQUIDA

Ronda Catalunya, 9 - Tel. 65.01.47
 07630 CAMPOS

PNEUMÀTICS I SERVEIS

PALENZUELA

ESPECIALITAT EN PNEUMÀTICS I EQUILIBRATS DE
 TURISMES, CAMIONS, 4X4,
 INDUSTRIAL I MOTOCICLETES

Carrer Manacor, 2 - A - baixos   Tel. 65.00.13
 07630 CAMPOS   Particular: 65.11.65

Comença el Campionat de Mallorca d'Escacs per equips

El passat dissabte dia 3 de febrer va començar el Campionat de Mallorca d'Escacs per Equips. El club de Campos té enguany dos equips a primera, el Campos A, que l'any passat jugava a preferent i va davallar de categoria i el Campos B, flamant campió de segona que aquesta temporada s'estrena a primera.

Al Campos A hi juguen de titulars Miquel Ollers, Francesc Pomar, Rafel Garcias, Miquel Ramis i Joan Pomar, i de reserves, Miquel Vadell, Damià Andreu Verger i Onofre Veny. Els titulars del Campos B són Guillem Manresa, Pedro Ramis, Antoni Ballester, Miquel Mulet i Gabriel Mestre, mentre que els reserves són Jaume Lladó i Gabriel Mas.

El Campionat consta enguany de 13 rondes. Els dos equips campaners tendran el seu local de joc els dissabtes horabaixes, a les 16:30 a la sala de cultura de "Sa Nostra", de forma que un dissabte sí, un dissabte no, tendrem escacs al nostre poble.

L'aspiració principal del Campos per aquesta temporada és recuperar la categoria perduda, pel

que lluitarà aferrissadament per ascendir un dels dos equips a preferent. L'objectiu és perfectament assolible, tant pel que fa a la qualitat de la plantilla campanera, com per les condicions del campionat, ja que cal tenir en compte que pujaran els tres primers classificats, mentre que descendiran els tres darrers.

Redacció.

— Els escacs tornen a Campos, dissabte sí, dissabte no, a la sala de cultura de "Sa Nostra".

Futbolades

- El poble pateix un atac de la coneguda síndrome "futbolitis adquirida" deguda a la bactèria "Campus Eufòrica Aficionis".

- Els efectes secundaris són: una xerrera incontenible de futbol, espasmes violents quan s'aconsegueix un gol, suor freda només de pensar en l'ascens, plorereta quan l'equip passa pens de guanyar un partit,...

- La millor medicina per combatre els efectes és: els diumenges horabaixa empassar-se la col·lecció completa de les aventures d'Asterix i els dilluns no llegir ni escoltar cap mitjà de comunicació.

- La travessa entre els alevins i l'equip benjamí de futbol sala l'han guanyada, amb claredat, els alevins.

- Corren rumors que els bàsquet campaner pot patir una profunda reestructuració i un fort impuls econòmic.

- Al camp municipal d'esports es faran amollades de coloms; esperem que no embrutin molt el terreny de joc.

- Un campaner, Antoni Nicolau Adrover, està intentant una gesta històrica: donar, en solitari, la volta al món amb vaixell. Li desitjam tota la sort del món.

RESSÒ

Revista mensual

ANY 9

Febrer 1996 • N.º 78

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

M. Alcaraz

D. Huguet

P. Ollers

E. Tomàs

Coordinador Esports:

Miquel Oliver

Coordinadora Seccions Fixes:

Antònia Sitjar

Coordinadora Publicitat:

Carme Llaneras • Tel. 65.21.32

Maria Bauçà • 65.01.47

COL·LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Guillem Burguera

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

Francisca Oliver

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

225 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

Temps de joc Ha oblidat el Campos el que és perdre?

Abans de començar cal fer una rectificació dels comentaris fets al número 77 de RESSÒ en el sentit de que no eren 18 els partits jugats per l'equip en la primera volta sinó 19. També ens vàrem oblidar de jugadors com Lladó, Bujosa i Silvestre Garcias que en un moment o altre han entrat dins les convocatòries i dins l'equip de Pep Sansó.

Pareix que el primer equip del nostre poble hagi oblidat el que és perdre i per ell només sigui vàlid l'empat o la victòria, almanco els darrers partits així ho demostren. L'equip que entra Pep Sansó està literalment destrossant, setmana rera setmana, a tots i cada un dels equips que se li posen per davant. Ha començat d'una manera espectacular la segona volta guanyant a casa al Pollença i l'At. Ciutadella i fora de casa al Portmany i al Cardessar. No són sorprenents els resultats de casa si tenim en compte que el Campos es mostra inexpugnable a casa on només ha encaixat 5 gols i 4 d'ells per un mateix equip, el Ferriolense que, a més a més, ha estat l'únic capaç de vèncer-lo. Sí que resulten sorprenents, però, els resultats fora de casa, considerada l'assignatura pendent de l'equip, on només s'ha perdut 1 partit en els darrers 8 desplaçaments. Pareix que s'ha superat definitivament la tan anomenada "por escènica", que fa que els equips fora de casa perdin quasi tot el seu potencial ofensiu. En aquest sentit, l'actuació de Biel Femenias, ha estat determinant en molts de partits gràcies als seus gols; de fet ja es troba lluitant per les primeres places de la classificació de golejadors de la Tercera Divisió i això que no va estar molt encertat al començament de lliga.

El Campos està superant barreres històriques esportivament parlant; mai havia estat tan amunt en la classificació de la Tercera Divisió i, fins i tot, es troba per davant equips, en teoria, amb major potencial econòmic i esportiu que ell. És aquest un fet del que n'hem d'estar ben contents i gojosos però no ens hem de cegar a l'hora d'exigir a l'equip arribar a un nivell massa alt perquè patim els riscs de quedar decebuts i perquè l'equip potser estigui jugant al màxim o per damunt de les seves possibilitats.

Per tant, cal deixar de banda la Segona B, la Copa del Rei, les exigències, s'ha de llevar pressió de damunt l'equip i considerar-nos afortunats per tenir un equip que ens està fent gaudir en totes i cada una de les jornades de lliga.

Josep-Antoni Sala i Toral

Maria Bover Mulet
Tenda 100
i articles de regal

Carrer Nou, 1 - Tel. 65.05.30 - Campos

Fora de Banda Campaners sí, Campaners no (i II)

De totes maneres és, si més no, curiosa l'actitud de l'aficionat i la seva resposta sobre aquest tema. Les temporades en què el Campos jugà a la Primera Regional no es pot dir que l'assistència de públic fos molt bona, més aviat al contrari, i això que els jugadors eren majoritàriament campaners. Pareix, doncs, que queda descartat que tenguí res a veure l'assistència de públic al camp amb el fet que els jugadors siguin o no campaners. Sinó, com s'explica que aquest any, que 7 dels 11 titulars són de fora, l'afluència de públic sigui tan bona? Només es pot tractar de la marxa de l'equip; si l'equip va bé, la gent hi va i si va malament, la gent no va al camp. El que l'aficionat vol és veure el seu equip quan més amunt millor. Darrerament el Campos és tema de conversa a tots els cafès, comerços i llocs públics del poble; tan per part d'aficionats com dels que només saben que una pilota és rodona.

Pensar que el Campos pot estar on en aquest moments es troba només amb jugadors campaners és de romàntics, somiadors i utòpics. Estic convençut, i així ho demostra l'experiència d'anys anteriors, que l'equip, jugant només amb jugadors campaners, anant bé es trobaria en la zona de descens de la Tercera Divisió. Malgrat tenir molta cura de la pedrera és impossible que surtin tants de bons jugadors com els que es necessiten per ficar-se dins l'élite de la Tercera Divisió. Tot i haver-hi dins el planter, en les diferents categories, jugadors que apunten molt alt.

On haurien arribat els equips de Primera Divisió si haguessin seguit aquesta línia? A Primera Divisió segur que no. Si els fitxatges es fan amb seriositat, coneixement de causa, sense grans despeses econòmiques que en un moment donat puguin ofegar el Club i tan encertades, en general, con aquest any benvingudes siguin.

Així i tot supòs que el que es demanen molts d'aficionats és saber durant quin temps es podrà mantenir l'actual estratègia de fitxatges.

Josep-Antoni Sala i Toral

S'EIXAM